



18.

DANI  
SPECIJALNIH I  
VISOKOŠKOLSKIH  
KNJIŽNICA

**18. dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica**

18<sup>th</sup> Special and Academic Libraries Conference

Hotel Excelsior Lovran, 31. svibnja – 3. lipnja 2023.

Hotel Excelsior Lovran, May 31<sup>st</sup> - June 3<sup>rd</sup> 2023

**INKLUZIVNOST:**

**put prema „otvorenim“ knjižnicama**

**Programska knjižica**

**INCLUSIVITY:**

**The path to “open” libraries**

**Book of Abstracts**

Zagreb

2023.

## **Organizatori / Organiser**

Hrvatsko knjižničarsko društvo - Sekcija za visokoškolske i specijalne knjižnice / Croatian Library Association - Special and Academic Libraries Section

## **Suorganizatori / Co-organisers**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu / National and University Library in Zagreb

Sveučilišna knjižnica Rijeka / University Library of Rijeka

Knjižničarsko društvo Rijeka / Rijeka Library Association



NACIONALNA  
I SVEUČILIŠNA  
KNJIŽNICA  
U ZAGREBU



## **Programski odbor / Programme Committee**

Jasenka Pleško (predsjednica Hrvatskoga knjižničarskog društva)

dr. sc. Dejana Golenko (Sekcija za visokoškolske i specijalne knjižnice), predsjednica Programskog odbora

dr. sc. Marina Krpan Smiljanec (Nacionalna i sveučilišna knjižnica)

Dorja Mučnjak (Nacionalna i sveučilišna knjižnica)

Iva Sesar (Komisija za medicinske knjižnice)

Indira Šamec Flaschar (Komisija za muzejske i galerijske knjižnice)

Nina Jelača (Komisija za tehničke knjižnice)

dr. sc. Tatjana Petrić (Komisija za državne informacije i službene publikacije)

dr. sc. Vesna Golubović (Komisija za visokoškolske knjižnice)

dr. sc. Nada Bezić (Komisija za glazbene knjižnice i zbirke)

Dragutin Nemec (Komisija za pravne i srodne knjižnice)

dr. sc. Andreja Tominac (Komisija za visokoškolske knjižnice)

dr. sc. Breza Šalamon-Cindori (Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu)

## **Organizacijski odbor / Organizing Committee**

Sara Semenski (stručna tajnica Hrvatskoga knjižničarskog društva)

Lea Lazzarich (Sveučilišna knjižnica Rijeka), predsjednica Organizacijskog odbora

Evgenia Arh (Knjižničarsko društvo Rijeka)

dr. sc. Dejana Golenko (Sekcija za visokoškolske i specijalne knjižnice)

dr. sc. Aleksandra Pikić Jugović (Nacionalna i sveučilišna knjižnica)

Sanja Kosić (Sveučilišna knjižnica Rijeka)

Dolores Mumelaš (Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu)

Branka Marijanović (Komisija za tehničke knjižnice)

dr. sc. Anita Katulić (Komisija za državne informacije i službene publikacije)

mr. sc. Blaženka Peradenić-Kotur (Komisija za pravne i srodne knjižnice)

dr. sc. Ksenija Švenda-Radeljak (Komisija za pravne i srodne knjižnice)

mr. sc. Jasmina Mihaljević (Komisija za visokoškolske knjižnice)

Arijana Pavelić (Komisija za bolničke knjižnice)

dr. sc. Željka Radovinović (Komisija za glazbene knjižnice i zbirke)

**Nakladnik / Publisher**

Hrvatsko knjižničarsko društvo / Croatian Library Association  
Hrvatske bratske zajednice 4  
10000 Zagreb  
E-mail: hkd@hkdrustvo.hr  
www.hkdrustvo.hr

**Za nakladnika / For the publisher**

Jasenka Pleško

**Uredile / Editors**

Evgenia Arh, dr. sc. Dejana Golenko, Branka Marijanović

**Lektura i korektura / Proofreading**

Evgenia Arh, dr. sc. Nada Bezić, dr. sc. Dejana Golenko,  
Branka Marijanović, Sara Semenski, Indira Šamec Flaschar

**Priprema za tisak / Prepress**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

Skup 18. dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica financiran  
je sredstvima Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske.

ISBN 978-953-8176-22-7

**S A D R Č A J**

PROGRAM SKUPA	7
SAŽETCI IZLAGANJA	21
POZVANA IZLAGANJA	22
KULTURNA I ZNANSTVENA BAŠTINA U DIGITALNOM OKRUŽJU	22
SUVREMENI OBLICI PISMENOSTI 21. STOLJEĆA	23
OTVORENA ZNANOST	24
KULTURNA I KREATIVNA INDUSTRIJA: ODNOŠ KNJIŽNICA I KREATIVNIH INDUSTRIJA	25
INOVACIJE SU PRILICA ZA KNJIŽNICE: KNJIŽNICE SU PRILICA ZA INOVACIJE	26
OBLJETNICA 25 GODINA SKUPA DANI SPECIJALNIH I VISOKOŠKOLSKIH KNJIŽNICA	27
IZLAGANJA	31
KULTURNA I ZNANSTVENA BAŠTINA U DIGITALNOM OKRUŽJU	32
SUVREMENI OBLICI PISMENOSTI 21. STOLJEĆA	49
OTVORENA ZNANOST	63
KULTURNA I KREATIVNA INDUSTRIJA: ODNOŠ KNJIŽNICA I KREATIVNIH INDUSTRIJA	71
INOVACIJE SU PRILICA ZA KNJIŽNICE: KNJIŽNICE SU PRILICA ZA INOVACIJE	74
OKRUGLI STOLOVI	79
KULTURNA I ZNANSTVENA BAŠTINA U DIGITALNOM OKRUŽJU	80
SUVREMENI OBLICI PISMENOSTI 21. STOLJEĆA	82
OTVORENA ZNANOST	85

<b>POSTERSKA IZLAGANJA</b>	87
KULTURNA I ZNANSTVENA BAŠTINA U DIGITALNOM OKRUŽJU	87
SUVREMENI OBLICI PISMENOSTI 21. STOLJEĆA	98
OTVORENA ZNANOST	100
KULTURNA I KREATIVNA INDUSTRIJA: ODNOS KNJIŽNICA I KREATIVNIH INDUSTRIJA	106
INOVACIJE SU PRILIKA ZA KNJIŽNICE: KNJIŽNICE SU PRILIKA ZA INOVACIJE	109
<b>RADIONICE</b>	113
KULTURNA I ZNANSTVENA BAŠTINA U DIGITALNOM OKRUŽJU	114
SUVREMENI OBLICI PISMENOSTI 21. STOLJEĆA	116
OTVORENA ZNANOST	116
<b>SPONZORI</b>	119

## **P R O G R A M   S K U P A**

## S A Ž E T C I   I Z L A G A N J A

**POZVANA IZLAGANJA**  
**KULTURNA I ZNANSTVENA BAŠTINA U**  
**DIGITALNOM OKRUŽJU**

**Dugoročno očuvanje kulturne i znanstvene  
baštine u digitalnom okružju**

**Long-term preservation of cultural and scientific  
heritage in the digital environment**

**prof. dr. sc. HRVOJE STANČIĆ**

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu  
Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti  
[hstancic@ffzg.unizg.hr](mailto:hstancic@ffzg.unizg.hr)

S obzirom na brzinu razvoja i opseg promjena može se reći da je kulturna i znanstvena baština u digitalnom obliku dugoročno gledano ugroženja od one u papirnatom obliku. Digitalnu gradu je potrebno početi čuvati odmah po njezinu nastanku, potreban je proaktivni umjesto reaktivnog pristupa i, premda je teorija očuvanja jednaka, potreban je posve drugačiji skup znanja da bi je se dugoročno očuvalo. Autor istražuje suvremenu problematiku dugoročnog očuvanja digitalne građe te ističe kako je ponekad teško odrediti granicu digitalnog objekta koji se želi očuvati. Autor se osvrće i na koncept originala u elektroničkom obliku, u odnosu kako na kopiju tako i na proces digitalizacije, i propituje je li ga moguće ostvariti i kako. Nadalje se razrađuje problematika dugoročnog očuvanja e-izdanja koja nemaju svoj fizički oblik te propituje dugoročna održivost digitalnih repozitorija. Zaključno, autor se dotiče problematike dugoročnog očuvanja suvremenih izdanja – onih objavljenih kao NFT.

**KLJUČNE RIJEČI:** kulturna i znanstvena baština, digitalno okružje.

**KEYWORDS:** cultural and scientific heritage, digital environment.

**SUVREMENI OBLICI PISMENOSTI 21.  
STOLJEĆA**

**Decoding the alphabets of tomorrow:  
the enigmatic world of new literacies and the role  
of libraries**

**prof. dr. sc. POLONA VILAR**

University of Ljubljana, Faculty of Arts  
Department of Library and Information Science and Book Studies  
(Ljubljana, Slovenia)  
[polona.vilar@ff.uni-lj.si](mailto:polona.vilar@ff.uni-lj.si)

Contemporary views on information literacy and related literacies have significantly influenced the work of academic and special libraries, as they recognize the evolving nature of information and the critical role of librarians in empowering users to navigate and utilize it effectively. This presentation will explore how and why these contemporary views have influenced libraries, navigate through embedded librarianship, participatory librarianship, and other forms of contemporary librarianship to show how these may be perceived by the librarians both as a difficulty and an opportunity to regain and retain their relevance.

**KEYWORDS:** new literacies, role of libraries.

## OTVORENA ZNANOST

### Open science in European university alliances: What is the role of libraries?

**SOPHIE FORCADELL, librarian**

University Sciences Po, Library (Paris, France)  
[sophie.forcadell@sciencespo.fr](mailto:sophie.forcadell@sciencespo.fr)

University libraries have been contributing to the spread of open science practices for many years. They have become experts in helping researchers deposit their publications in open access, share their data or direct them to the best open access scientific publishers in the field. Open science is thus a common theme for many universities in Europe, all of which are asking themselves "how to do more and better" without neglecting disciplinary practices and within a reasonable ethical, legal and financial framework. In this context, we will outline how the new European University Alliances, born out of the European Commission's European University Initiative, can be a favourable environment for the further development of Open Science practices within each partner university of an Alliance and, more specifically, within each partner library. Using the CIVICA Alliance as an example, we will discuss the challenges, the expected benefits, the results already achieved and the current and future challenges of open science in this context.

**KEYWORDS:** European University Alliances, Open Science, role of libraries.

## KULTURNA I KREATIVNA INDUSTRIJA: ODNOS KNJIŽNICA I KREATIVNIH INDUSTRIJA

**Kultурне i kreativne industrije kao preduvjet  
inovativnog razvoja visokoškolskih knjižnica**

**Cultural and creative industries as a precondition for  
the innovative development of the faculty libraries**

**doc. dr. sc. MARTA BORIĆ CVENIĆ**

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku  
Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku  
Odsjek za kulturu, medije i menadžment  
[marta.boric5@gmail.com](mailto:marta.boric5@gmail.com)

Cilj ovoga rada je ukazati na činjenicu kako su kulturne i kreativne industrije preduvjet inovativnog razvoja visokoškolskih knjižnica. Također, s pomoću kulturnih i kreativnih industrija, čija su glavna obilježja kreativnost i primjena IK tehnologije, uloga i važnost visokoškolskih knjižnica u zadnjih se nekoliko godina značajno promjenila. Visokoškolske knjižnice nisu više samo dio znanstvenog i obrazovnog djelovanja fakulteta već puno više od toga – one predstavljaju intelektualno, komunikacijsko i interdisciplinarno središte, centar informacija i znanja te mjesto kreativnog izražavanja s ciljem što većeg zadovoljstva krajnjeg korisnika. Jedan od vrlo zanimljivih i kreativnih pristupa za inovativni razvoj i opstanak visokoškolskih knjižnica je i proces *design thinkinga* koji pomaže u kreativnom rješavanju problema, ali i donošenju inovativnih ideja i projekata.

**KLJUČNE RIJEČI:** design thinking, infomacijsko-komunikacijska tehnologija, kreativnost, kulturne i kreativne industrije, visokoškolske knjižnice.

**KEYWORDS:** creativity, cultural and creative industries, design thinking, faculty libraries, information-communication technology.

## **INOVACIJE SU PRILIKA ZA KNJIŽNICE: KNJIŽNICE SU PRILIKA ZA INOVACIJE**

**Empowering communities through digital literacy:  
the educational role of librarians**

**prof. dr. ANA MARIA TAMMARO**

University of Parma (Parma, Italy)  
[annamaria.tammaro@unipr.it](mailto:annamaria.tammaro@unipr.it)

The process of using information and identifying disinformation requires an infrastructure of which libraries are fundamental pillars. Libraries have always had an important cultural role of organization, equal access for all and preservation of knowledge. An innovative vision of the library sees them at the center of empowering the communities with the mission of librarians facilitating knowledge creation and learning. The cultural role extends to an educator role and a democratic role for all type of libraries, including hybrid and digital libraries. Overall digital skills refer to five areas: information and data literacy skills, communication and collaboration skills, digital content creation skills, safety skills and problem-solving skills. The presentation aims to review trends in digital literacy programs of libraries with an eye on international indicators and official statistics report about a low level of digital literacy in many countries.

**KEYWORDS:** digital literacy, educational role of librarians, empowering communities.

## **OBLJETNICA 25 GODINA SKUPA DANI SPECIJALNIH I VISOKOŠKOLSKIH KNJIŽNICA**

**Predstavljanje zbornikâ 16. i 17. dana  
specijalnih i visokoškolskih knjižnica**

**Glavna urednica Izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva  
dr. sc. Breza Šalamon-Cindori,**

**knjižničarska savjetnica za visokoškolske i specijalne knjižnice**  
Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu  
[bsalamon-cindori@nsk.hr](mailto:bsalamon-cindori@nsk.hr)

**Urednice Zbornika 17. dana specijalnih i visokoškolskih knjižnica  
doc. dr. sc. Drahomira Cupar**

Odjel za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru  
[dcupar@unizd.hr](mailto:dcupar@unizd.hr)

**dr. sc. Andreja Tominac, viša knjižničarka  
Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu  
[andreja.tominac@ufzg.hr](mailto:andreja.tominac@ufzg.hr)**

**Open Monograph Press (OMP)  
izv. prof. dr. sc. Boris Badurina,  
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku  
Filozofski fakultet Odsjek za informacijske znanosti  
[badurina@ffos.hr](mailto:badurina@ffos.hr)**

**Od riječi do riječi:  
analiza sadržaja sažetaka iz zbornikâ Dana specijalnih  
i visokoškolskih knjižnica od 1999. do 2021.**

**From word to word:  
content analysis of abstracts from Special and Academic  
Libraries Conference Proceedings: 1999 to 2021**

**ADA PRPIĆ, knjižničarka**

Sveučilište u Rijeci, Medicinski fakultet  
[ada.prpic@medri.uniri.hr](mailto:ada.prpic@medri.uniri.hr)

**dr. sc. MAJA GLIGORA MARKOVIĆ, znanstvena suradnica**

Sveučilište u Rijeci, Medicinski fakultet  
[majagm@medri.uniri.hr](mailto:majagm@medri.uniri.hr)

Prvi Dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica održani su 1999. godine, što nas je potaknulo na analizu sadržaja sažetaka, ključnih riječi i naslova članaka objavljenih u zbornicima radova te zbornicima sažetaka za razdoblje od 1999. do 2021. godine. Sadržaj je analiziran s pomoću alata Rapid Miner primjenom tehnike rudarenja teksta (*Text Mining*). Korišten je pristup Bag of Words gdje je u fokusu interesa pojavnost riječi i težina, a ne njihova pozicija u tekstu. Prikupljeni tekstualni izvori zbog potrebe obrade s pomoću alata Rapid Miner pohranjeni su u .txt formatu. Osnovno pitanje u rudarenju teksta je važnost riječi koje se u njemu nalaze. U ovom radu u određivanju važnosti riječi analiziranog teksta korištene su mjere učestalosti pojavljivanja riječi *term frequency* (tf) i inverzna učestalost dokumenata *inverse document frequency* (idf). Kombinacija ovih dviju mjera, tzv. tf-idf daje mjeru važnosti neke riječi koja je uobičajena unutar dokumenta, ali neuobičajena među ostalim dokumentima u zbirci dokumenata. Osim rudarenja sažetaka, ključnih riječi i naslova analizirani su i zemlje autora, broj autora po pojedinom članku te institucije u kojima su autori zaposleni. Svrha ovog rada je pokušati istražiti koje su teme dominirale knjižničarstvom na našim prvim okupljanjima, koje su se nametnule razvojem struke, kako smo i jesmo li riješili dileme s kojima smo se tada susretali, koliko

se visokoškolsko i specijalno knjižničarstvo promijenilo u posljednjih četvrt stoljeća.

**KLJUČNE RIJEČI:** deskriptivna analiza, informacijske znanosti, rudarenje teksta, sažeci, visokoškolske i specijalne knjižnice.

**KEYWORDS:** academic and special libraries, descriptive analysis, information science, meeting abstracts, text mining.

**Izlaganje:**

**mr. sc. BLAŽENKA PERADENIĆ-KOTUR, knjižničarska  
savjetnica**

Hrvatsko knjižničarsko društvo  
[koturblazenka@gmail.com](mailto:koturblazenka@gmail.com)

**NINA JELAČA, knjižničarka**  
[nina.jelaca@grf.hr](mailto:nina.jelaca@grf.hr)

**Pregled Dana specijalnih i visokoškolskih knjižnica**

**I Z L A G A N J A**

# KULTURNA I ZNANSTVENA BAŠTINA U DIGITALNOM OKRUŽJU

**Budućnost prošlosti:  
kulturna baština u digitalnom okružju na primjeru  
EU projekta ART NOUVEAU 2**

**The Future of the past:  
cultural heritage in the digital Environment as an  
example of the EU project ART NOUVEAU 2**

**MAJA GRIMS NONVEILLER, knjižničarka**

Muzej za umjetnost i obrt  
[maja.grims.nonveiller@muo.hr](mailto:maja.grims.nonveiller@muo.hr)

Digitalna tehnologija pruža nam nove mogućnosti očuvanja kulturne baštine i kulturnog sadržaja, vraća ih u život čineći ih dostupnim široj javnosti te ih vodi u novo digitalno desetljeće. EU projekt ART NOUVEAU 2 u kojem je Muzej za umjetnost i obrt sudjelovao kao jedan od glavnih europskih partnera, započeo je 2020. godine. Unutar projekta kreiran je digitalni katalog kao online platforma otvorenog pristupa. Sadrži zbirku secesijskih izvora, razvrstava relevantne digitalne platforme i povezuje ih s analognim bibliografskim izvorima koji sadrže informacije o secesijskoj baštini u Europi s posebnim naglaskom na podunavske zemlje. Knjižnica Muzeja za umjetnost i obrt sudjelovala je na AN2 projektu na izradi zajedničke europske digitalne platforme, koordinirala je ostale knjižnice u Hrvatskoj, a za cilj je imala objediniti što više knjižničnih digitalnih baza i izvora vezanih za secesiju. Sudjelovanje hrvatskih knjižnica na projektu od iznimne je važnosti kako bi se potaknulo i omogućilo digitaliziranje bogatih knjižničnih fondova i pružila prilika da i na ovaj način postanu vidljiviji ne samo u Hrvatskoj nego i izvan nje. Jedan od ciljeva projekta je osnažiti sektor kulturne baštine u njegovoј digitalnoj

transformaciji te podržati europske knjižnice i arhive u otvorenom pristupu informacijama i digitaliziranoj građi.

**KLJUČNE RIJEČI:** digitalizacija, digitalni katalog, knjižnice, kulturna baština, muzeji.

**KEYWORDS:** cultural heritage, digital catalog, digitization, libraries, museums.

**Digitalizirani rukopisni katalog zbirki starih i rijetkih knjiga Znanstvene knjižnice Dubrovnik:  
dodata vrijednost za knjižničare i korisnike**

**Digitised hand-written catalogue of old and rare  
book Collections in the Dubrovnik Research  
Library: added value for librarians and researchers**

**PAULA RAGUŽ, knjižničarka**

Znanstvena knjižnica Dubrovnik  
[paula@dkd.hr](mailto:paula@dkd.hr)

**JOSIPA VRAGOLOV, knjižničarka**

Znanstvena knjižnica Dubrovnik  
[josipa.vragolov@dkd.hr](mailto:josipa.vragolov@dkd.hr)

U izlaganju će se predstaviti projekt digitalizacije starih rukopisnih kataložnih listića zbirki starih i rijetkih knjiga u Znanstvenoj knjižnici Dubrovnik. Tri zbirke koje su 1990. godine registrirane kao kulturno dobro sadrže knjige tiskane od početka 16. do sredine 19. stoljeća: Collegium Ragusinum (oznaka CR), Antiqua (A) te Pozza-Katić (PK) s ukupno 10.614 svezaka. Kataložni listići smješteni su u dvije ladice s otprilike 5.000 listića u svakoj. Jedini način na koji je korisnik mogao konzultirati ovaj katalog bio je dolazak u knjižnicu, što znači da je bilo kojoj osobi koja ne živi u Dubrovniku ili ima poteškoće u kretanju pristup ovoj građi bio onemogućen. Projekt je započeo 2018. dolaskom djelatnika tvrtke ArhivPro sa skenerom, a završen unošenjem metapodataka i objavom na portalu *Digitalni repozitorij Znanstvene knjižnice Dubrovačkih knjižnica* (ZDUR), prvo zbirke CR u travnju 2021., a zbirke A i PK u srpnju 2022. Bit će predstavljena i dodana vrijednost projekta, statistički podaci o zbirkama te izazovi rada na projektu. Posebno će biti izložena dva slučaja korisničkih zahtjeva uspješno riješenih po javnoj objavi digitaliziranih kataloga.

Zaključno će biti izložena budućnost i nadogradnja ovog i sličnih projekata.

**KLJUČNE RIJEĆI:** digitalizacija, Dubrovnik, kataložni listići, stara knjiga, znanstvena knjižnica.

**KEYWORDS:** catalogue cards, digitalisation, Dubrovnik, old books, Research Library.

## **Stanje dugoročnog očuvanja hrvatskih električnih časopisa iz područja tehničkih znanosti**

### **The state of long-term preservation of croatian electronic journals in the field of technical sciences**

**BRANKA MARIJANOVIĆ, viša knjižničarka**

Sveučilište u Zagrebu Fakultet elektrotehnike i računarstva  
[branka.marijanovic@fer.hr](mailto:branka.marijanovic@fer.hr)

Razvojem električnog nakladništva način dugoročnog čuvanja časopisa uvelike se promijenio. Digitalno arhiviranje složen je proces koji se oslanja na medij, hardver, operativni sustav i softver te stoga mora uključivati ne samo knjižnice, već i informatičku struku, stvaratelja građe te njezina nakladnika. Pitanje dugoročnog očuvanja i dostupnosti električnih publikacija stoga predstavlja velik izazov za baštinske stručnjake ali i za znanstvenu zajednicu. Cilj je izlaganja predstaviti rezultate istraživanja provedenog na uzorku od 74 nakladnika hrvatskih električnih časopisa iz područja tehničkih znanosti registriranih u bazi Hrčak, gdje su bili ispitani stavovi nakladnika o digitalnom arhiviranju. Također, predstaviti će se rezultati istraživanja o statusu arhiviranosti navedenih električnih časopisa koje je bilo provedeno na temelju podataka dostupnih u registru Keepers (Keepers Registry). Izlaganjem će se dati uvid u stanje dugoročnog očuvanja hrvatskih električnih časopisa iz područja tehničkih znanosti, s osobitim osvrtom na stavove nakladnika prema digitalnom arhiviranju, stvarno stanje arhiviranosti navedenih časopisa te kriterije za odabir digitalnog arhiva u kojem će časopis biti očuvan, kao i kriterije za odabir časopisa koji će biti dugoročno očuvani. Izlaganjem će se ukazati na moguća rješenja za provedbu održivih programa dugoročnog očuvanja električnih časopisa.

**KLJUČNE RIJEČI:** digitalni arhiv, dugoročno očuvanje električnih časopisa, tehničke znanosti.

**KEYWORDS:** digital archive, long-term preservation of electronic journals, technical sciences.

## **Unapređenje održivog upravljanja kulturnom baštinom u visokoškolskim knjižnicama tehničkih fakulteta - studija slučaja Knjižnice Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu**

### **Enhancing sustainable management of cultural heritage in Libraries of technical faculties - A case study of the Library of the Faculty of civil engineering, University of Zagreb**

**JELENA BOGDANOVIĆ, knjižničarka**

Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu  
[jelena.bogdanovic@grad.unizg.hr](mailto:jelena.bogdanovic@grad.unizg.hr)

**DRAGICA KRSTIĆ, konzervatorica savjetnica u miru**

[krdrag10@gmail.com](mailto:krdrag10@gmail.com)

**PATRICIA TURKOVIĆ, knjižničarka**

Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu  
[patricia.turkovic@grad.unizg.hr](mailto:patricia.turkovic@grad.unizg.hr)

Knjižnica Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu skrbi o kulturnoj baštini koja datira od 17. stoljeća. Tijekom 2022. godine provedena je preventivna i kurativna zaštite te građe. Građa je predstavljena *in situ* izložbom, predavanjem akademskoj zajednici i izlaganjem na međunarodnoj konferenciji te je postavljena i virtualna izložba. Na primjeru održivog upravljanja ovom građom uočen je potencijal i potreba za uspostavom jedinstvenog informacijskog sustava kulturne baštine visokoškolskih knjižnica tehničkih fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Moguće objedinjavanje baštinskog fonda tehničkih fakulteta pozitivno bi utjecalo na održivo očuvanje i bolju dostupnost kulturnog nasljeđa. Nadalje, služilo bi za prezentaciju baštine međunarodnoj akademskoj i lokalnoj zajednici i kao edukativni potencijal za ponovno stjecanje tradicionalnih znanja i obrazovnu kampanju. Izradom sveobuhvatnog programa upravljanja baštinom tehničkih

fakulteta Sveučilišta u Zagrebu omogućilo bi se dosljedno praćenje te uspostava i promicanje finansijskih poticaja.

**KLJUČNE RIJEČI:** dostupnost i prezentacija, kulturna baština, održivo upravljanje, preventivna i kurativna zaštita, tehnički fakulteti, visokoškolske knjižnice.

**KEYWORDS:** accessibility and presentation, cultural heritage, preventive and curative conservation, sustainable management, technical faculties, university libraries.

## Dalmatina i Spalatina medica u knjižnici Kliničkog bolničkog centra Split

### Dalmatina and Spalatina medica in the library of the University hospital of Split

#### IVANA BABIĆ, knjižničarka

Odjel za znanost, Klinički bolnički centar Split  
[ibabic1@kbsplit.hr](mailto:ibabic1@kbsplit.hr)

#### ROMANA JADRIJEVIĆ, knjižničarka

Odjel za znanost, Klinički bolnički centar Split  
[rjadrijevic@kbsplit.hr](mailto:rjadrijevic@kbsplit.hr)

U Splitu već stoljećima postoji neki oblik organiziranog liječenja, poput hospitala i leprozorija. Prvi spomen datira još iz 14. stoljeća. Ne zna se točna godina osnutka bolničke knjižnice, ali joj korijeni sežu još na početak 20. st. Formalno je knjižnica dio Odjela za znanost, osnovanog 1982. godine. U fondu i arhivi Knjižnice sačuvano je nekoliko desetaka knjiga, zbornika, zapisnika i naputaka o radu, vezanih za medicinu i/ili knjižničnu djelatnost. S obzirom na geografske označke, ta je građa podijeljena u dvije zbirke: Dalmatina medica i Spalatina medica. U Spalatinu je uvrštena sva građa izdana ili tiskana u Splitu i bližoj okolini (Solin, Kaštela) te građa o tom području ili s autorima s tog područja. U Dalmatinu je uvrštena sva građa koja se tiče područja Dalmacije, a nije u Spalatini. Kupnjom namjenskog skenera, započelo se s projektom digitalizacije zbirki, te se planira stvaranje besplatne online topoteke digitalizirane građe i arhivskih dokumenata.

**KLJUČNE RIJEČI:** Dalmacija, digitalizacija, kriteriji za izgradnju zbirke, povijest medicine, Split.

**KEYWORDS:** collection criteria, Dalmatia, digitization, history of medicine, Split.

## **Povezivanje kulturnih, umjetničkih i znanstvenih sadržaja u Digitalnoj zbirci i katalogu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti**

### **Connecting cultural, artistic and scientific contents in the Digital Collection and Catalog of the Croatian Academy of Sciences and Arts**

#### **JELENA PREKRATIĆ, knjižničarka**

Knjižnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti  
[jprekratic@hazu.hr](mailto:jprekratic@hazu.hr)

#### **ANJA TKALEC, knjižničarka**

Knjižnica Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti  
[atkalec@hazu.hr](mailto:atkalec@hazu.hr)

#### **INDIRA ŠAMEC FLASCHAR, viša knjižničarka**

Strossmayerova galerija starih majstora Hrvatske akademije  
znanosti i umjetnosti  
[isamecflaschar@hazu.hr](mailto:isamecflaschar@hazu.hr)

U Digitalnoj zbirci i katalogu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (DiZbi.HAZU) zastupljene su znanstveno-istraživačke i muzejsko-galerijske jedinice te arhiv i knjižnica Akademije. Platforma je pokretnuta 2008. godine s ciljem predstavljanja Akademijinih znanstvenih i umjetničkih zbirki javnosti. Putem apliciranja na različite natječaje provedeni su brojni projekti digitalizacije te su kreirane digitalne umjetničke zbirke čime se hrvatskoj, europskoj i svjetskoj javnosti predstavljaju blaga koja se nalaze u fondovima jedinica HAZU. Osim što jedinstvena platforma omogućuje pristup sadržaju na jednom mjestu, također pruža mogućnosti i za njegovo povezivanje čime se

poboljšava korisničko iskustvo te se informacije bolje prezentiraju korisnicima. U izlaganju će se na primjeru istaknutih osoba poput Josipa Jurja Strossmayera, Tomislava Krizmana i Vatroslava Lisinskog te drugih kriterija prikazati povezanost bogate znanstvene i kulturne baštine unutar jedne institucije s raznovrsnom građom.

**KLJUČNE RIJEČI:** AKM zajednica, Digitalna zborka i katalog HAZU, kulturna baština, povezanost grade, umjetničke zbirke.

**KEY WORDS:** art collections, cultural heritage, data relations, Digital Collection and Catalog of the Croatian Academy of Sciences and Arts, LAMs.

**Uloga otvorenih dostupnih repozitorija u promociji  
hrvatske kulturne baštine:  
repositorij Hrvatski iseljenički tisak**

**The Role of open access repositories in the  
promotion of Croatian cultural heritage:  
the Croatian emigrant press repository**

**izv. prof. dr. sc. IVANA HEBRANG GRGIĆ**

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu  
Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti  
[ihgrgic@ffzg.hr](mailto:ihgrgic@ffzg.hr)

U okviru projekta Hrvatski iseljenički tisak koji se od 2018. godine provodi na Odsjeku za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu pokrenut je istoimeni tematski repozitorij u kojem je dostupna građa povezana s Hrvatima izvan Hrvatske, bez obzira pri kojoj ustanovi je građa nastala ili je digitalizirana. Zbog toga je izuzetno važna međuinstitucijska suradnja s ustanovama u Hrvatskoj i u inozemstvu. Repozitorij je pokrenut u svibnju 2022. godine i do travnja 2023. godine imao je 52 pohranjena objekta. Objekti su raznovrsni (novine, knjige, članci iz znanstvenih časopisa, video zapisi, istraživački podaci, doktorske disertacije) i svi su u otvorenome pristupu. U svrhu povećavanja korištenja repozitorija provedene su promotivne aktivnosti koje su rezultirale porastom broja pregleda i učitavanja objekata. U izlaganju će se prikazati načini promocije repozitorija putem društvenih mreža kao i interakcija zainteresiranih korisnika. Analizirat će se statistika učitavanja s obzirom na vrijeme i zemlju pristupa te s obzirom na promotivne aktivnosti. Najavit će se planirane aktivnosti povezane s pohranom novih objekata te s promocijom repozitorija.

**KLJUČNE RIJEČI:** digitalizacija, društvene mreže, hrvatsko iseljeništvo, kulturna baština, repozitorij.

**KEYWORDS:** Croatian emigration, cultural heritage, digitization, repository, social networking sites.

**Znanstvena i kulturna baština Sveučilišta u Zagrebu: na portalu Vizbi.UNIZG**

**The Scientific and cultural heritage of the University of Zagreb: on the Vizbi.UNIZG portal**

**dr. sc. TATIJANA PETRIĆ, znanstvena suradnica i knjižničarska savjetnica**

Sveučilište u Zagrebu, Središnji ured za koordinaciju s knjižnicama  
[tatijana.petric@gmail.com](mailto:tatijana.petric@gmail.com)

Sveučilište u Zagrebu u suradnju sa sastavnicama nudi novu uslugu na platformi Virtualne zbirke Sveučilišta u Zagrebu – ViZbi.UNIZG s ciljem pružanja jedinstvenog pristupa podacima i digitalnim objektima koji se čuvaju u različitim baštinskim zbirkama na Rektoratu i knjižnicama sastavnica Sveučilišta. Cilj projekta je široj javnosti omogućiti uvid u digitaliziranu građu te osigurati lakšu dostupnost i vidljivost znanstvene produkcije i kulturne ostavštine Sveučilišta u Zagrebu. Tehnička platforma portala implementirana je u sustavu Indigo, u kojem je uz knjižnični opis u UNIMARC i ISBD formatima implementirana i mogućnost opisa arhivskog gradiva u skladu sa ISAD(G) standardom. Povezanost arhivskog i knjižničarskog opisa prikazat će se preko koncepta agenta, tj. stvaratelja, korporativnog tijela, osobe i obitelji, a također će se predstaviti i načini okupljanja cjelokupne građe (znanstvene i kulturne baštine) u virtualnim zbirkama portala Vizbi.UNIZG. Povezivanjem arhivskog i knjižničnog opisa gradiva uz tehnologiju semantičkog weba na portalu Vizbi. UNIZG omogućeno je istraživanje i tematsko povezivanje. Naglasak više nije na pojedinim digitaliziranim objektima, već na zbirkama uz iskazivanje fizičkih, intelektualnih i kontekstualnih odnosa između jedinica građe, pri čemu se teži k povezivanju raznovrsnih sadržaja kroz virtualne zbirke tematske i institucionalne provenijencije.

**KLJUČNE RIJEČI:** digitalna platforma, knjižnični i arhivski metapodaci, koncepti, Sveučilište u Zagrebu virtualne zbirke.

**KEYWORDS:** concepts, digital platform, library and archival description, University of Zagreb, virtual collection.

## **A Digital library of groundbreaking research: Underline Science Video Library**

**LANA KRALJ DADIĆ**

Underline Science d.o.o.

[lana@underline.io](mailto:lana@underline.io)

New ideas and breakthroughs in science are often discussed and presented at scholarly conferences. However, budgetary restrictions and overlapping sessions make it difficult for researchers to capture all they want from these important presentations. Underline has preserved these valuable keynotes, poster sessions, technical papers and other lectures in streaming video format, making them available on-demand to researchers at any time. With the new Underline Science platform, it is now possible for researchers to search through over 30,000 lectures from more than 200 of the top conferences in fields such as Physics, Computer Science, Artificial Intelligence, Health Sciences, and more. We have also enriched the content to include downloadable transcripts, DOIs (to cite and share videos), along with opportunities to reach out to presenters after the conference.

**KEYWORDS:** DOI, Science Video Library.

## **Prezentacija digitalizirane građe na primjeru serijskih publikacija novozelandskih Hrvata**

### **Presentation of digitalized materials: Example of serial publications by New Zealand Croats**

**prof. dr. sc. ANA BARBARIĆ**

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti

[abarbari@ffzg.hr](mailto:abarbari@ffzg.hr)

Digitalizacija građe kao preduvjet izgradnje digitalne zbirke u suvremenim knjižnicama spada u redovitu knjižničnu djelatnost. Time se osigurava pristup kao i zaštita kulturne i znanstvene baštine. Pri tome knjižnice trebaju surađivati s različitim ustanovama posebice onima iz područja visokog obrazovanja i znanosti. To je značajno zbog različitih mogućnosti prezentacije digitalizirane građe znanstvenoj, a i široj javnosti. Na primjeru digitaliziranih novina novozelandskih Hrvata *Bratska sloga* i *Napredak*, koje su digitalizirane i istražene u okviru projekta Hrvatski iseljenički tisk Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta u Zagrebu, predstavit će se različiti načini prezentacije kao nadogradnja samoj izgradnji digitalne zbirke.

**KLJUČNE RIJEČI:** digitalizacija novina, digitalna zbirka, prezentacija digitalizirane građe, projekt Hrvatski iseljenički tisk.

**KEYWORDS:** digital collection, digitization of newspapers, HIT project, presentation of digitized material.

## O znanstvenim informacijama u visokoškolskoj filološkoj zbirci: časopis ili članak

### On Scientific information in language and literature collections: journal or article

**NEVIA RAOS, prof.**

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu  
[nraos@ffzg.hr](mailto:nraos@ffzg.hr)

**dr. sc. MARIJANA MIŠETIĆ, knjižničarska savjetnica**

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu  
[mmisetic@ffzg.hr](mailto:mmisetic@ffzg.hr)

U dinamičnom okružju stvaranja, objave i diseminacije rezultata znanstvenoga rada, brzih promjena u sektoru visokoga obrazovanja te i dalje aktualnih zakonitosti znanstvenoga nakladništva, a iz perspektive visokoškolske filološke knjižnične zbirke, istražit će se koliko je i na koje načine časopis kao cjelina i dalje bitan i relevantan nastavnicima-korisnicima visokoškolskih knjižnica koji su i sami autori članaka te u kojoj je mjeri današnja dostupnost znanstvenog članka putem različitih kanala učinila sustav preplate na znanstvene časopise zastarjelim. Istraživanje će se provesti metodom intervjuja s nastavnicima-korisnicima Zbirke za talijanistiku Knjižnice Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kako bi se dobio uvid u perspektive daljnje nabave znanstvenih časopisa s područja filologije u Zbirci za talijanistiku.

**KLJUČNE RIJEČI:** visokoškolske knjižnice, Zbirka za talijanistiku, znanstveni časopisi.

**KEYWORDS:** academic journals, academic libraries, Italian Studies Collection.

## Prepoznavanje, tumačenje i obrada knjižnične građe u Muzeju Slavonije: od najstarije dokumentacije do mrežnog knjižničnog sustava

### Recognition, interpretation and cataloging library materials in the Museum of Slavonia: from handwritten documentation to the online system

**IVANA KNEŽEVIĆ KRIŽIĆ, viša knjižničarka**

Muzej Slavonije Osijek  
[ivana.knezevic@mso.hr](mailto:ivana.knezevic@mso.hr)

**dr. sc. MARINA VINAJ, knjižničarska savjetnica**

Muzej Slavonije Osijek  
[marina.vinaj@mso.hr](mailto:marina.vinaj@mso.hr)

Sustavno prikupljavanje knjižnične građe započelo je samim osnutkom Muzeja 1877. U Dokumentarnoj zbirci Povijesnog odjela Muzeja Slavonije pohranjen je najstariji knjižnični inventar muzejske knjižnice s kraja 19. stoljeća, koji korespondira s ostalom muzejskom dokumentacijom. Od 1949. do 2003. koristile su se muzejske knjige ulaska, tj. postojao je zajednički upis svih muzejskih predmeta, uključujući i knjižničnu građu. S dolaskom knjižničara započinje stručna obrada knjižnične građe – izrada abecednog, stručnog i numeričkog kataloga na listićima. Muzej Slavonije informatizira se 2004. te započinje s radom u muzejskom programu, a 2007. dobiva i prvi knjižnični program. Početkom 2022. knjižnica Muzeja Slavonije prilagođava se novim tehnologijama i počinje s radom u mrežnom knjižničnom sustavu. Danas je Zavičajna zbirka Essekiana knjižnice Muzeja Slavonije vidljiva u online katalogu na mrežnim stranicama Muzeja. U postupku je konverzija preostalih zbirk.

**KLJUČNE RIJEČI:** katalogizacija, Muzej Slavonije, muzejska knjižnica.

**KEYWORDS:** cataloguing, museum library, Museum of Slavonia.

**CNKI express:**  
**Vaše jedinstveno stanje za akademsko znanje u Kini**

**CNKI express:**  
**Your one-stop for China academic knowledge**

**JANE XIAO (Kina)**

CNKI International Publishing and Distribution China Academic Journals (CD Edition) Electronic Publishing House Co., Ltd  
[jane.xiao@int.cnki.net](mailto:jane.xiao@int.cnki.net)

**LUCIA HUANG (Kina)**

CNKI International Publishing and Distribution China Academic Journals (CD Edition) Electronic Publishing House Co., Ltd  
[lucia.huang@int.cnki.net](mailto:lucia.huang@int.cnki.net)

Kineski znanstvenici objavljaju u zemlji i svijetu svoje rezultate istraživanja. Prema američkoj Nacionalnoj znanstvenoj zakladi, Kina je 2020. proizvela najviše S&E publikacija ili 23% u ukupnom broju u svijetu. Kina sada nastavlja uvelike doprinositi globalnom istraživanju. Kineska nacionalna infrastruktura znanja (CNKI) kao najveći akademski e-izdavač u Kini sada promovira CNKI Express koji drži preko 90% kineskih akademskih resursa u svijetu. Predstavit ćemo CNKI Express, posebno njegovu englesku bazu podataka Academic Reference, hrvatskoj knjižničarskoj zajednici i nadamo se da ćemo generirati akademsku razmjenu između Kine i Hrvatske.

**KLJUČNE RIJEĆI:** CNKI Express, engleska baza podataka, kineski akademski resursi.

**KEYWORDS:** CNKI Express, China academic resources, English database.

**SUVREMENI OBLICI PISMENOSTI 21.  
STOLJEĆA**

**Grad ljudskih prava u Knjižnici Kustošija  
City of human rights at Kustošija library**

**dr. sc. SUNČICA OSTOIĆ**  
Knjižnice grada Zagreba  
[suncica.ostoic@kgz.hr](mailto:suncica.ostoic@kgz.hr)

**dr. sc. MARINA PUTNIK**  
Knjižnice grada Zagreba  
[marina.putnik@kgz.hr](mailto:marina.putnik@kgz.hr)

Ova studija slučaja odnosi se na kontinuirani program *Grad ljudskih prava* u KGZ - Knjižnici Kustošija koji se odvija od 2017. Cilj programa je kroz suradnju s udrugama za ljudska prava te srodnim institucijama civilnog društva predstaviti širokoj javnosti sadržaje koji se odnose na tematiku ljudskih prava. Ljudska prava temeljna su sastavnica multikulture pismenosti pojedinaca, kao i neodvojiv segment na temelju koga se netko smatra interkulturno kompetentnom osobom. Program je senzibilizacijskog karaktera, a svrha mu je osvještavanje, informiranje i komuniciranje suvremene problematike ljudskih prava. Bavi se temama kao što su prava na slobodu govora i izražavanja, prava na rodnu i spolnu ravnopravnost te prava migranata i manjina, prava na nediskriminaciju na temelju različitosti, pravima na zaštitu osobnih podataka. Cilj izlaganja i njegov stručni doprinos je predložiti mogući model programa za uključivanje većeg broja knjižnica u programe vezane za teme ljudskih prava.

**KLJUČNE RIJEĆI:** knjižnica, ljudska prava, multikulturalna pismenost.

**KEYWORDS:** human rights, library, multicultural literacy.

## **Građanin kao znanstvenik**

## **Citizen scientist**

### **DORJA MUČNJAK, knjižničarska savjetnica**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

[dmucnjak@nsk.hr](mailto:dmucnjak@nsk.hr)

U posljednjih nekoliko desetljeća znanstvena pismenost, uključenost javnosti u znanost, građanska znanost i popularizacija znanosti postali su predmetom sve češćih istraživanja. U skladu s tim, NSK se od početka 2022. godine uključila u međunarodni projekt CeOS\_SE (Citizen-Enhanced Open Science in Southeastern Europe Higher Education Knowledge Hubs) u sklopu kojeg se želi osnažiti visokoškolske knjižnice da budu hubovi za promociju građanske znanosti. Tijekom organizacije i provođenja projektnih aktivnosti primjećeni su određeni izazovi pri mobilizaciji volontera (građana znanstvenika) za aktivnosti građanske znanosti – nevoljnost za sudjelovanje, nepoznavanje pojmove, nerazumijevanje koncepta građanske znanosti i slično. U ovom radu govorit će se o dva aspekta mobilizacije volontera kao građana znanstvenika. Prvi aspekt je motivacija građana za sudjelovanje u takvim projektima, dok drugi aspekt uključuje koristi koje građani imaju od sudjelovanja u projektima građanske znanosti. Fokus će biti na njihovim stavovima prema znanosti i razvoju znanstvene pismenosti.

**KLJUČNE RIJEČI:** građanska znanost, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, stavovi o znanosti, volonteri, znanstvena pismenost.

**KEYWORDS:** attitudes towards science, citizen science, National and University Library in Zagreb, scientific literacy, volunteers.

## **Ima li mjesta za knjižničara?**

### **Visokoškolski knjižničar u slovenskom javnom sektoru**

## **Is there a place for a librarian?**

### **Positions of academic librarians in the Slovenian public sector**

### **TOMAŽ ULČAKAR, knjižničar**

Sveučilište u Ljubljani

Ekonomski fakultet

[tomaz.ulcakar@ef.uni-lj.si](mailto:tomaz.ulcakar@ef.uni-lj.si)

### **LEJA BOROVNJAK, viša knjižničarka**

Sveučilište u Ljubljani

Ekonomski fakultet

[leja.borovnjak@teof.uni-lj.si](mailto:leja.borovnjak@teof.uni-lj.si)

Javne visokoškolske knjižnice u Sloveniji dio su javnih ustanova (sveučilišta ili fakulteta). Knjižničari u visokoškolskim knjižnicama imaju primarno definirano radno mjesto "knjižničar" u platnoj podskupini D1, koja je također skupina za nastavnike i visokoškolske suradnike. Kada je 2008. stupio na snagu slovenski jedinstveni sustav plaća u javnom sektoru, ispostavilo se da je zbog usporedbe s platnim polazištima i mogućnostima napredovanja suradnika na drugim stručnim radnim mjestima na fakultetima, knjižničar razvrstan u platnu skupinu J na radno mjesto samostalnog stručnog suradnika. Istovremeno se pojavila anomalija u odnosu na knjižničare u narodnim knjižnicama i obrazovanju. Visokoškolski knjižničari predstavljaju oko 0,1% svih državnih službenika (podaci iz 2022.). U svrhu otvorene rasprave o položaju i kompetencijama visokoškolskog knjižničara u 2022. godini izvedena je analiza, koja je pokazala kako su u Sloveniji potrebna bolja i više pozicionirana radna mjesta visokoškolskih knjižničara javnog sektora. Sekcija za visokoškolske knjižnice

Slovenije i u suradnji sa sindikatima provodi aktivnosti na poboljšanju položaja visokoškolskih knjižničara. Temelj za spomenute aktivnosti posebno se odnosi na obnovljene stručne standarde u kojima su već uključeni suvremeni trendovi u knjižnicama i potrebe za novim kompetencijama knjižničara. A odnose se isto tako na promijenjeno akademsko okružje zbog brzog razvoja tehnologije, promjena u okružju te promijenjenog načina poučavanja i istraživanja. S pozicije knjižničarskog zagovaranja nužno je da se u kataloge radnih mjesta uvede pravilno imenovanje stvarnih poslova te da se definiraju potrebne kompetencije knjižničara u suvremenim visokoškolskim knjižnicama.

**KLJUČNE RIJEČI:** kompetencije, radna mjesta, Slovenija, sustav plaća, visokoškolske knjižnice.

**KEYWORDS:** academic libraries, competences, jobs, salary system, Slovenia.

## Clarivate completes acquisition of ProQuest

**EVA CZEGLEDI**

Clarivate

[Eva.Czegledi@Clarivate.com](mailto:Eva.Czegledi@Clarivate.com)

Clarivate, including ProQuest and Ex Libris, can help universities in three core areas: Clarivate's Research evaluation and management solutions help the Research Office make evidence-based decisions that drive research excellence throughout the entire research lifecycle.

1. With our products, data and services, institutions can optimize research funding streams, benchmark your current research performance against peers, identify high value international and industry partners, and more.
2. Our research, teaching and learning solutions help accelerate research and increase student achievement across your institution. Using our trusted multiformat content and tools, undergraduate students can develop research and critical thinking skills and improve information
3. Our Library workflow software helps librarians deliver better experiences for students and faculty. We can help integrate library resources into your learning management system at scale, and automate manual tasks to free up staff time for higher value services.

**KEYWORDS:** Alma, Clarivate, Ex Libris, ProQuest, Web of Science.

# **Na putu do učinkovite zaštite prava žrtava nasilja u krugu obitelji i seksualnih delikata: holistički pristup važnosti promicanja kaznenopravne pismenosti građana**

## **Toward effective protection of the rights of victims of domestic violence and sexual offenses: A holistic approach to the importance of promoting criminal law literacy among citizens**

**izv. prof. dr. sc. DALIDA RITTOSSA**

Sveučilište u Rijeci, Pravni fakultet  
[dalida.rittossa@uniri.hr](mailto:dalida.rittossa@uniri.hr)

**dr. sc. DEJANA GOLENKO, znanstvena suradnica i  
knjižničarska savjetnica**

Sveučilište u Rijeci, Pravni fakultet  
[dejana.golenko@pravri.uniri.hr](mailto:dejana.golenko@pravri.uniri.hr)

Sposobnost snalaženja pojedinca u današnjem složenom informacijskom okružju utječe na ostvarivanje prilika u različitim područjima života uključujući obrazovanje, zdravlje, građanski aktivizam te uključivanje u političke procese. Samo korištenje informacija koje nisu kvalitetne može voditi k lošim odlukama i štetnim posljedicama te loše utjecati na živote ljudi i društvo. U zadnje vrijeme svjedoci smo pojačanog građanskog aktivizma u obliku različitih građanskih inicijativa kojima se od kreatora politika traži donošenje konkretnih rješenja za suzbijanje negativnih društvenih pojava poput obiteljskog nasilja i spolnog zlostavljanja. Iako takva društvena slika odražava pozitivne promjene u smjeru većeg uključivanja građana u političke procese i kreiranje kriminalne politike, pojedini izneseni prijedlozi bili su u suprotnosti sa zaključcima struke o ulozi kaznenog prava u društvu kao „ultima ratio societatis“ i načelu zakonitosti kao krovnom načelu oblikovanja kaznenopravnih normi. Stoga se otvara pitanje

imaju li sami građani dostatno znanje, kao i znaju li kritički procijeniti i primijeniti informacije o kaznenopravnoj normi, ulogama kaznenog prava u društvu te pozitivnim obvezama države u zaštiti prava narančivih za pokretanje pozitivnih promjena? Zbog svoje jedinstvene pozicije kao partneri, poučavatelji i zagovornici zajednice, pravni znanstvenici u uskoj suradnji s pravnim knjižničarima imaju priliku podučavati pripadnike tih zajednica o kaznenopravnoj pismenosti, te pomoći građanima da kritički procjene vjerodostojnost i prikladnost informacija o prijedlozima izmjena i dopuna odredbi Kaznenog zakona i Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji. Kvalitativnom metodom analize sadržaja zahtjeva inicijativa „Spasi me“ i „Hoćeš li šutjeti i ako dirnu u tvoje dijete?“ istražiti će se dani prijedlozi kako bi se dobio dublji uvid u znanja i kaznenopravnu pismenost građana. Provedenim istraživanjem nastojat će se identificirati sadržaji i aktivnosti koji otvaraju prostor za suradnju pravnih znanstvenika i knjižničara u kreiranju primjerenih programa IP s tematikom kaznenopravne pismenosti. Na teorijskoj razini s obzirom na neistraženost tematike u RH, svrha je izlaganja potaknuti raspravu o važnosti razvijanja kaznenopravne pismenosti građana i provedbi programa IP nastalih u suradnji pravnih znanstvenika i knjižničara.

**KLJUČNE RIJEČI:** građanska inicijativa, kaznenopravna pismenost, politika suzbijanja nasilja u obitelji i seksualnih delikata, programi IP, suradnja pravnih knjižničara i pravnih znanstvenika, vjerodostojnost informacija.

**KEYWORDS:** citizen initiative, criminal law literacy; policy toward domestic violence and sexual offenses, IL programs, cooperation between law librarians and legal scholars, credibility of information.

**Lexpera d.o.o.:  
pravni portal IUS-INFO**

**Lexpera d.o.o.:  
Legal database IUS-INFO**

**IVANA ZLAČKI**

Lexpera d.o.o.

[ivana.zlacki@iusinfo.hr](mailto:ivana.zlacki@iusinfo.hr)

LEXPERA d.o.o., Zagreb je tvrtka za pravno i poslovno informatičko internetsko izdavaštvo. U vlasništvu je holding tvrtke IUS Legal and Business Solutions BV, Amsterdam. Glavna usluga tvrtke je pravni portal IUS-INFO, a ostale usluge su poslovni portal InSOLVE i EDUS (za obrazovne ustanove). IUS-INFO ([www.iusinfo.hr](http://www.iusinfo.hr)) je jedinstveni online pravni informacijski sustav koji sadrži ažurirane zakone i sudske praksu u izvornom obliku, katalogizirane i potpuno pretražive. Osim toga, IUS-INFO omogućava pristup pravnoj literaturi, mišljenjima i tumačenjima nadležnih tijela, objavama insolvensijskih postupaka, korisnim on-line alatima poput izračuna plaće i zateznih kamata te mnogim drugim sadržajima. Ažuran i točan sadržaj i vrlo učinkovita i user-friendly pretraga svakom korisniku osigurava izvrstan povrat ulaganja. Bitne su prednosti sustava IUS-INFO u brzom i kvalitetnom pretraživanju podataka te u povezanosti između pojedinih dokumenata.

**KLJUČNE RIJEĆI:** pravni informacijski sustav, pretraga, sudska praksa, zakon.

**KEYWORDS:** case law, law, legal information system, search.

**Suvremeno izdavaštvo u kontekstu informacijske  
pismenosti:  
studija slučaja Sveučilišta u Osijeku**

**Contemporary publishing in information literacy  
context:  
a case Study of the University of Osijek**

**GORDANA GAŠO, viša knjižničarka**

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Filozofski fakultet Osijek  
[ggaso@ffos.hr](mailto:ggaso@ffos.hr)

**dr. sc. VESNA GOLUBOVIĆ, knjižničarska savjetnica**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu  
[vgolubovic@nsk.hr](mailto:vgolubovic@nsk.hr)

**LJILJANA SIBER, knjižničarska savjetnica**

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Pravni fakultet Osijek  
[ljsiber@pravos.hr](mailto:ljsiber@pravos.hr)

Važnost informacijske pismenosti na sveučilištima je sve izraženija zbog razvoja IT tehnologija i novih načina znanstvene komunikacije. Zbog toga je nužna potreba za stjecanjem dodatnih informacijskih znanja u procesu objavljivanja različitih publikacija i znanstvenih radova korištenjem i primjenom međunarodnih identifikatora u svrhu prepoznavanja i razlikovanja publikacija koje identificiraju. Cilj je rada istražiti na koji način i u kojoj mjeri visokoškolski knjižničari interaktivno sudjeluju u procesu suvremene izdavačke djelatnosti znanstvenika, a Portal HOP je primjer informativno-edukativnog aggregatora i jedan od praktičnih alata u promicanju polaznih osnova suvremene izdavačke djelatnosti.

**KLJUČNE RIJEĆI:** informacijska pismenost, međunarodni identifikatori, suvremeno izdavaštvo, visokoškolske knjižnice.

**KEYWORDS:** contemporary publishing, higher education libraries, information literacy, international identifiers.

## **Kompetencije knjižničara u specijalnim knjižnicama u 21. stoljeću: pilot studija u Sloveniji i Hrvatskoj**

## **Competencies for library information specialists in the special libraries of the 21<sup>st</sup> century: pilot study in the Republic Slovenia and the Republic of Croatia**

### **BARBARA KAVČIČ, sveučilišna diplomirana knjižničarka**

Informacijsko-dokumentacijski centar za baštinu i Specijalna knjižnica za nepokretnu kulturnu baštinu Ministarstva za kulturu Republike Slovenije  
[barbara.kavcic1@gov.si](mailto:barbara.kavcic1@gov.si)

### **VIOLETTA BOTTAZZO, sveučilišna diplomirana sociologinja**

Savez knjižničarskih društava Slovenije, Sekcija za specijalne knjižnice  
[violetta.bottazzo@gmail.com](mailto:violetta.bottazzo@gmail.com)

### **dr. sc. DEJANA GOLENKO, znanstvena suradnica i knjižničarska savjetnica**

Sveučilište u Rijeci, Pravni fakultet  
[dejana.golenko@pravri.uniri.hr](mailto:dejana.golenko@pravri.uniri.hr)

Zbog stavnoga napretka IKT tehnologije, digitalne transformacije te današnjih zahtjeva tržišta rada, specijalne knjižnice odavno su prestale biti samo informacijsko središte neke ustanove, već aktivni dionici ustanove s misijom ubrzavanja gospodarskog razvoja temeljenog na tehnologiji kroz inovacije, komercijalizaciju, obrazovanje te pružanjem potrebne savjetodavne podrške za istraživanje, proizvode i projekte na svojoj ustanovi. S obzirom na opisane promjene, brojna istraživanja pokazuju da knjižničari zaposleni u speci-

jalnim knjižnicama trebaju posjedovati ne samo znanja iz područja informacijskih znanosti i knjižničarstva, već i dodatna specifična znanja i kompetencije iz drugih područja, osobito područja djelovanja institucije, kako bi zadovoljile jedinstvene informacijske potrebe svojih korisnika i ponudile specijalizirane usluge. Iz navedenoga proizlaze sljedeća istraživačka pitanja: Koje kompetencije i vještine knjižničari zaposleni u specijalnim knjižnicama moraju posjedovati kako bi odgovorili na zahtjeve digitalnoga doba? Što poslodavci očekuju od knjižničara u specijalnim knjižnicama s obzirom na zahtjeve današnjega tržišta rada? Odgovore na ova istraživačka pitanja potražit ćemo u pilot studiji provedenoj na uzorku knjižničara zaposlenih u specijalnim knjižnicama u Sloveniji i Hrvatskoj tijekom ožujka i travnja 2023. Korištena metodologija obuhvatit će kvantitativni pristup u istraživanju, primjenom metode anketnog upitnika. Kao podloga za kreiranje upitnika korišten je standard Kompetencije informacijskih stručnjaka 21. stoljeća (Special Libraries Associations – SLA) koji je izrađen s pomoću alata 1KA za izradu online anketa. S obzirom na nedovoljnu istraženost teme u Republici Sloveniji i Republici Hrvatskoj, cilj je rada steći uvid u potrebne kompetencije knjižničara-informacijskih stručnjaka za rad u specijalnim knjižnicama. Svrha je rada skrenuti pozornost na važnost razvijanja specifičnih kompetencija i vještina za rad u specijalnim knjižnicama kao i na važnost cjeloživotnog obrazovanja knjižničara. Na praktičnoj razini daju se smjernice o važnosti stvaranja kompetencijskog profila knjižničara zaposlenih u specijalnim knjižnicama.

**KLJUČNE RIJEČI:** Hrvatska, kompetencije knjižničara, Slovenija, specijalne knjižnice.

**KEYWORDS:** competences of librarians, Croatia, Slovenia, special libraries.

## **Knjižničari i kritičko vrednovanje izvora informacija na internetu**

### **Librarians and critical evaluation of information sources on the Internet**

**LUCIJA DODIGOVIĆ, viša knjižničarka**

Institut za antropologiju  
[ldodigovic@inantro.hr](mailto:ldodigovic@inantro.hr)

**ANA-MARIJA TKALČIĆ, knjižničarka**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu  
[amtcalcic@nsk.hr](mailto:amtcalcic@nsk.hr)

Izlaganje predstavlja iskustva knjižničara o rezultatima pretraživanja korisnika različite dobi. Djeca, mladi i odrasli najčešće do informacija dolaze na internetu. Međutim, te izvore je korisnicima teško vrednovati prema kriteriju objektivnosti i znanstvene utemeljenosti zbog različite vjerodostojnosti. Knjižničari su stručnjaci koji su dužni upućivati korisnike na ispravno pretraživanje i korištenje svih izvora pa i s interneta. Što su korisnici odrasliji, to je kritičko vrednovanje informacija zahtjevnije. Cilj je ukazati na potrebu za knjižničarima koji pomažu svojim korisnicima kod utvrđivanja vjerodostojnosti informacija. Svrha izlaganja je, putem osobnog iskustva, uputiti na prilagodbu edukacija dobi, iskustvu i potrebama korisnika, kao i ulozi knjižničara u kritičkom vrednovanju informacija, kako za sebe, tako i za zajednicu u kojoj djeluju.

**KLJUČNE RIJEČI:** kritičko vrednovanje, uloga knjižničara, vjerodostojni izvor informacija.

**KEYWORDS:** credible source of information, critical evaluation, role of librarians.

**Tko je autor?:**  
**koncept autorstva i vrednovanje izvora informacija u akademskom okružju**

**Who is the author?:**  
**The concept of authority and evaluation of information sources in academic environment**

**dr. sc. ANDREJA TOMINAC, viša knjižničarka**

Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu  
[andreja.tominac@ufzg.hr](mailto:andreja.tominac@ufzg.hr)

Vrednovanje izvora informacija ključna je komponenta informacijskog opismenjavanja i sagledava se kroz složenost digitalnog informacijskog okružja. Tranzicija informacijskog okružja od analognog prema digitalnom donosi promjene u pogledu na vrednovanje izvora informacija, a poseban se naglasak stavlja na pitanje autorstva u digitalnom okružju. Napuštanjem američkih ACRL Standarda informacijske pismenosti za visoko obrazovanje i uvođenjem Okvira informacijske pismenosti za visoko obrazovanje 2015. godine (engl. ACRL Framework for Information Literacy for Higher Education) uvodi se fleksibilniji pristup informacijskom opismenjavanju koji se temelji na šest koncepcata praga uz uvažavanje koncepta metapismenosti. Autorstvo se u navedenom Okviru postavlja kao prvi koncept praga pri informacijskom opismenjavanju. Cilj izlaganja je istaknuti važnost koncepta autorstva kao ključnog kriterija vrednovanja izvora informacija u digitalnom okružju i akademskom kontekstu, uključujući izazove koji stoje pred knjižnicama u području vrednovanja izvora informacija.

**KLJUČNERIJEĆI:** autorstvo, informacijska pismenost, metapismenost, vrednovanje izvora informacija.

**KEYWORDS:** authority, evaluation of information sources, information literacy, metaliteracy.

**Current Challenges of Academic Libraries****GALINA YAKSHONAK**G.Yakshonak@elsevier.com

Academic librarians are facing new challenges that require them to adapt and evolve. With the rise of digital technologies and the ever-changing landscape of information, libraries must be prepared to meet the needs of the users in new and innovative ways.

Changing nature of information, increasing collaboration, greater engagement with communities, new technologies and new approaches to share information, including Open Science and Open access models – are key challenges that academic librarians are facing today.

The success of academic science depends on how ready libraries are to these challenges today, how prompt they are with their answers.

Elsevier is a global leader in information and analytics, in collaboration with librarians community helps researchers and healthcare professionals advance science and improve health outcomes for the benefit of society.

**KEYWORDS:** Challenges, Academic Libraries, information, new technologies, Elsevier

**Altmetrijski pokazatelji na uzorku radova  
Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu****Altmetric indicators on a sample of papers of  
the Faculty of mechanical engineering and naval  
architecture, University of Zagreb****JELENA BOLKOVAC, viša knjižničarka**Fakultet strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu  
jbolkovac@fsb.hr**ANDREA ZABJAN BOGUT, knjižničarka**Fakultet strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu  
Andrea.Zabjan.Bogut@fsb.hr**dr. sc. TAMARA KRAJNA, knjižničarska savjetnica**Fakultet strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu  
tkrajna@fsb.hr

Cilj ovog rada je analizirati altmetrijske pokazatelje i citiranost radova znanstvenika Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu (FSB), koji su uvršteni na tzv. stanfordsku listu 2% najutjecajnijih znanstvenika u znanstvenoj karijeri. Kako je osnova pripreme te liste bibliografska i citatna baza Scopus, to je analiza provedena na ukupnom broju u Scopusu indeksiranih radova znanstvenika FSB-a, koji su uvršteni na tu listu. Radovi su filtrirani prema vrsti rada, načinu dostupnosti (zatvoreni i otvoreni pristup) te godini objave. Preuzeto je ukupno 576 radova. Za mjerjenje altmetrijskih pokazatelja korišteni su podaci PlumX metrike (citations, usage, captures, mentions, social media). Podaci o citiranosti i otvorenom pristupu preuzeti su iz baze Scopus.

**KLJUČNE RIJEĆI:** altmetrija, otvoreni pristup, PlumX, Scopus.**KEYWORDS:** altmetrics, open access, PlumX, Scopus.

## Građanska znanost: novi izazov za visokoškolske knjižnice

### Citizen science: a new challenge for academic libraries

dr. sc. SANJA BRBORA, viša knjižničarka

Sveučilišna knjižnica u Splitu

[sanja@svkst.hr](mailto:sanja@svkst.hr)

**EDITA BAČIĆ, knjižničarska savjetnica**

Hrvatsko knjižničarsko društvo

[edita1bacic@gmail.com](mailto:edita1bacic@gmail.com)

Građanska znanost općenito se definira kao projekt na kojem šira zajednica partnerski pomaže znanstvenicima rješavati stvarne probleme. Potencijal građanske znanosti za akademsku je zajednicu dalekosežan. Visokoškolske knjižnice mogu biti srcem projekata, a knjižničari posrednici između znanstvenika i suradnika, ponajprije studenata. Znano je da knjižnice mogu pružiti uslugu pohrane podataka, pristup internetu i literaturi, kao i pouku studenata i volontera, no s obzirom na svoju misiju i tradiciju otvorenosti zajednici mogu i više. Budući da demokratizacija znanosti i projektno uključivanje šire zajednice nosi i rizik moguće pristranosti nekih sudionika, temeljni je cilj rada preispitati mogućnosti uključivanja visokoškolskih knjižnica u prevenciju zamki građanske znanosti (npr. pouka o akademskoj čestitosti i osnovnim načelima istraživačkog djelovanja te razjašnjenje etičke komponente i zakonodavne regulacije volonterstva). Ako visokoškolske knjižnice pravodobno osvijeste nedostatke građanske znanosti i unaprijed se pripreme, djelovanje u tom području moglo bi im donijeti bolju prepoznatljivost u akademskoj zajednici.

**KLJUČNE RIJEČI:** građanska znanost, visokoškolske knjižnice.

**KEYWORDS:** academic libraries, citizen science.

## Građanska znanost u praksi: primjeri sedam europskih sveučilišnih knjižnica

### Citizen science in practice: examples of seven european academic libraries

**DOLORES MUMELAŠ, knjižničarka**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

[dmumelas@nsk.hr](mailto:dmumelas@nsk.hr)

**ALISA MARTEK, knjižničarska savjetnica**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

[amartek@nsk.hr](mailto:amartek@nsk.hr)

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu (NSK) sudjeluje u međunarodnom LIBER- ovom Erasmus+ projektu *Citizen-enhanced open science in Southeastern Europe Higher Education hubs* koji se provodi od 2022. godine. Kao članica projektnog tima, NSK je bila zadužena za projektni paket PR2: Report on implementation of citizen-enhanced open science in various open knowledge hubs in SE Europe. Za potrebe spomenutog paketa sedam europskih sveučilišnih knjižnica, uključujući i NSK, organiziralo je projekte građanske znanosti. Kako bi evaluirala provedene projekte, NSK je izradila anketu i analizirala organizacijske perspektive projekata građanske znanosti u sveučilišnim knjižnicama. Izlaganjem će se prikazati i potanko objasniti rezultati istraživanja, koji su objavljeni u knjizi *Upscaling Collaboration between academic and public libraries for CeOS in SE Europe*. Cilj izlaganja je izložiti prilike koje sveučilišne knjižnice imaju u organizaciji projekata građanske znanosti na temelju primjera prakse europskih knjižnica.

**KLJUČNE RIJEČI:** građanska znanost, istraživanje, organizacijske perspektive, otvorena znanost, sveučilišne knjižnice.

**KEYWORDS:** academic libraries, citizen science, open science, organizational perspectives, research.

## **Ebook024.com platforma za električku knjigu**

### **Ebook024.com ebook platform**

**SANDA POLIĆ**

Mate.hr

sanda.polic@mate.hr

Mate d.o.o. započelo je s radom 1989. godine, prijevodom svjetskog bestsellera, 14. izdanja knjige Ekonomija nobelovaca Paula A. Samuelsona i Williama D. Nordausa. Knjiga je bila senzacija na hrvatskom tržištu, a njome smo postavili kamen temeljac za razvoj moderne hrvatske ekonomije i, što je još važnije, za edukaciju generacija mladih hrvatskih ekonomskih stručnjaka. Danas glavninu izdanja Mate d.o.o. čine prijevodi najbolje svjetske ekonomske literature proslavljenih svjetskih izdavača poput Pearson Educationa, McGraw-Hilla, John Wileya, Harvard University, Harvard Business Pressa, Cambridge University Pressa, Princeton University Pressa i drugih. Uz tiskana izdanja, Mate d.o.o. već niz godina uspješno razvija platformu digitalnih knjiga ebook024.com. Na portalu se može čitati i slušati najbolja svjetska stručna literatura iz područja ekonomije, menadžmenta, ljudskih potencijala, marketinga, financija, novih tehnologija i sličnih područja. Knjige se mogu čitati online i offline, na raznim uređajima poput smartphonea, prijenosnih ili osobnih računala te na digitalnim čitačima knjiga putem aplikacije za Android i iOS. Na taj način knjige su dostupne 24/7 - za učenje, pripremu predavanja, istraživanje, osobni razvoj. Posebno ističemo suradnju s visokoškolskim institucijama i tvrtkama kojima omogućujemo godišnju pretplatu za veći broj korisnika. Studentima, profesorima i zaposlenicima na raspolaganju je njihova vlastita e-knjžnica. Takav model suradnje ostvarili smo sa Sveučilištem u Mostaru, Tehničkim veleučilištem u Zagrebu, Zagrebačkom školom ekonomije i managementa, Pravnom fakultetom u Osijeku i drugima. Trenutno na portalu možete besplatno poslušati knjigu *Voditi s poniznošću*, a

ukoliko želite istražiti cjelokupni sadržaj, javite se na [info@ebook024.com](mailto:info@ebook024.com) i ostvarite 7 dana besplatnog pristupa platformi.

**KLJUČNE RIJEČI:** audio knjige, digitalni sadržaj, e-knjige, online učenje, stručna literatura.

**KEYWORDS:** audiobooks, business literature, digital content, ebooks, online learning.

## **Dendroteka**

### **Dendrotheca**

#### **DOLORES MUMELAŠ, knjižničarka**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu  
[dmumelas@nsk.hr](mailto:dmumelas@nsk.hr)

#### **DORJA MUČNJAK, knjižničarska savjetnica**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu  
[dmucnjak@nsk.hr](mailto:dmucnjak@nsk.hr)

#### **IVA ADŽAGA AŠPERGER, knjižničarka**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu  
[iadzagaasperger@nsk.hr](mailto:iadzagaasperger@nsk.hr)

#### **SANJA LAPIŠ, knjižničarka**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu  
[slapis@nsk.hr](mailto:slapis@nsk.hr)

Knjižnice inspiraciju u oblikovanju projekata građanske znanosti mogu pronaći u vlastitim zbirkama, što je učinila i Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu (NSK) unoseći novu svježinu u digitaliziranu zbirku starih razglednica koje posjeduje. One su bile polazište za projekt građanske znanosti *Dendroteka* kojim je NSK povezala Fakultet šumarstva i drvene tehnologije i širu javnost u zajedničkom provođenju dendroloških istraživanja. Ovim izlaganjem predstaviti će se spomenuti projekt građanske znanosti uz pojašnjenje organizacijske uloge NSK. Svrha izlaganja je naglasiti važnost knjižnica kao provoditelja građanske znanosti te istaknuti dobrobiti suradnje s unutrašnjim odjelima knjižnice kao i s vanjskim partnerima. Izlaganjem će se ukazati i na značaj prikaza podataka prikupljenim projektima građanske znanosti u otvorenom pristupu.

**KLJUČNE RIJEČI:** digitalne zbirke, građani-znanstvenici, građanska znanost, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, otvorena znanost.

**KEYWORDS:** citizen science, citizen scientists, digital collections, National and University Library in Zagreb, open science.

## **Model financiranja i međunarodna vidljivost hrvatskih znanstvenih časopisa s naglaskom na područje društvenih znanosti**

### **Financing model and international visibility of Croatian scientific journals with a focus on social sciences**

#### **ANJA MAJSTOROVIĆ, knjižničarka**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu  
[amajstorovic@nsk.hr](mailto:amajstorovic@nsk.hr)

#### **IVANA MATIJEVIĆ, viša knjižničarka**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu  
[imatijevic@nsk.hr](mailto:imatijevic@nsk.hr)

#### **MAJA MIHALIĆ, knjižničarka**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu  
[mmihalic@nsk.hr](mailto:mmihalic@nsk.hr)

Prema broju znanstvenika i općenito veličini znanstvene zajednice, Hrvatska ima velik broj znanstvenih časopisa indeksiranih u međunarodno relevantnim bazama znanstvenih i stručnih informacija. Učinkovitom i sustavnom javnom finansijskom potporom znanstvenom izdavaštvu odnosno modelom sufinanciranja znanstvenog izdavaštva iz državnog proračuna, na javni poziv Ministarstva znanosti i obrazovanja (MZO), najkvalitetniji znanstveni časopisi i časopisi za popularizaciju znanosti dobivaju subvenciju MZO-a koja pokriva veći dio troškova izdavanja časopisa. NSK svake godine za potrebe MZO-a izrađuje analizu indeksiranosti i drugih bibliometrijskih parametara časopisa koji su se javili na poziv za financiranje. U radu će se pobliže predstaviti ovaj model financiranja i indeksiranost hrvatskih časopisa u međunarodnim bazama s naglaskom na časopise iz područja društvenih znanosti. Ukupno je 194 časopisa, od kojih

48 pripada društvenim znanostima, koji su se javili na poziv MZO-a 2022. godine te zadovoljili uvjete.

**KLJUČNE RIJEĆI:** bibliometrijske analize, društvene znanosti, financiranje znanstvenih časopisa, znanstveni časopisi.

**KEYWORDS:** bibliometric analyses, scientific journals financing, scientific journals, social sciences.

## KULTURNA I KREATIVNA INDUSTRIJA: ODNOS KNJIŽNICA I KREATIVNIH INDUSTRIJA

### Karakteristike kreativne knjižnice

### Characteristics of the creative library

#### ZRINKA UDILJAK BUGARINOVSKI, viša knjižničarka

Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu  
[zudiljak@efzg.hr](mailto:zudiljak@efzg.hr)

#### MAJA PANIAN SELIMIĆ, knjižničarka

Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu  
[mpanian@efzg.hr](mailto:mpanian@efzg.hr)

Kreativni procesi novo su „ekonomsko oružje“ u gospodarskoj, tržišnoj i tehnološkoj budućnosti, a istovremeno značajno utječe na kulturu, obrazovanje, znanost i društvo. U ovom radu polazno se objašnjava koncept kreativne industrije i njegova povezanost s kulturnom industrijom, kreativnom ekonomijom, ekonomijom znanja, održivim razvojem, novom ekonomijom itd. Fokus rada usmjeren je na pozicioniranje visokoškolske knjižnice u sustav kreativne industrije s osvrtom na moguću organizaciju, potrebna ulaganja i potpore, te uočene prednosti i slabosti koje karakteriziraju kreativnu industriju u ovom okružju.

**KLJUČNE RIJEĆI:** kreativna industrija, visokoškolska knjižnica.

**KEYWORDS:** academic library, creative industry.

## **The Central and Eastern European Online Library: a Niche-Vendor perspective**

**BEA KLOTZ**

Central and Eastern European Online Library (CEEOL)  
[bea.klotz@ceanol.com](mailto:bea.klotz@ceanol.com)

Making existing electronic collections more accessible while simultaneously continuing to enrich them with newly available e-content as journals, eBooks and other online content became a major challenge during the pandemic, a challenge that led to useful lessons learned for all involved parties and also drove collection development and vendors innovation to find the best solutions. The Central and Eastern European Online Library (CEEOL) as one of the leading repositories offering comprehensive collection of full text indexed documents in the fields of Humanities and Social Science publications from and about Central, East and Southeast Europe. CEEOL offers publishers the inclusion and worldwide dissemination of their journals, eBooks and Grey Literature items via the CEEOL repository. Journal articles, eBooks and Grey Literature items are included in 30+ languages allowing access to the primary source in one repository and fostering the language diversity in academic research and publishing. CEEOL from the very beginning took responsibility and advocacy for academic publishing in Humanities and Social Sciences in the respective native languages.

**KEYWORDS:** cultural heritage, e-content development, language diversity in academic research, scholarly publishing in native languages scientific heritage.

## **Položaj visokoškolske knjižnice u okviru kulturne i kreativne industrije**

**The position of the faculty library in the framework of the cultural and creative industry**

**mr. sc. JASMINKA MIHALJEVIĆ, knjižničarska savjetnica**

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet  
u Osijeku  
[jasminka.mihaljevic@efos.hr](mailto:jasminka.mihaljevic@efos.hr)

Cilj izlaganja je pozicionirati visokoškolsku knjižnicu u okviru kulturne i kreativne industrije koja po definiciji uključuje: oglašavanje i marketing, arhitekturu, obrt, vizualnu umjetnost, grafički i industrijski dizajn, modni dizajn, izvedbenu umjetnost, glazbu, fotografiju, film i video, računalne igre, radio i televiziju, književnost i izdavaštvo, softver i električno izdavaštvo. Postoje različiti sustavi klasifikacije kulturnih i kreativnih industrija. U ovom izlaganju preferira se model pet koncentričnih krugova kulturne industrije koji knjigu i knjižnicu postavlja u središte koncentričnih krugova. Model sugerira da se kreativne ideje kao jezgra kreativnih umjetnosti u obliku teksta, zvuka ili slike poput koncentričnih krugova te zahvaćaju sve sfere kreativnih industrija koje na određenom prostoru postoje. Zaključak je spoznaja važnosti položaja visokoškolske knjižnice kao rasadnika ideja, aktivnosti i procesa za kreativna partnerstva i interakciju s korisnicima i okružjem, kao dionika i stvaratelja društva znanja te poticatelja inteligentnog, održivog i uključivog razvoja čitavog društva uz akceptiranje ekonomske dimenzije kulturne i kreativne industrije važne za nacionalno gospodarstvo.

**KLJUČNE RIJEČI:** kulturna i kreativna industrija, model pet koncentričnih krugova, visokoškolska knjižnica.

**KEYWORDS:** cultural and creative industries, faculty library, five concentric circles model.

# **INOVACIJE SU PRILIKA ZA KNJIŽNICE: KNJIŽNICE SU PRILIKA ZA INOVACIJE**

**Matična djelatnost visokoškolskih i specijalnih  
knjižnica u Republici Hrvatskoj**

**Central coordination activity of libraries in the  
Republic of Croatia**

**dr. sc. ALEKSANDRA PIKIĆ JUGOVIĆ,  
znanstvena suradnica i knjižničarska savjetnica**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu  
[apikic@nsk.hr](mailto:apikic@nsk.hr)

Objavom Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti 2019. godine započeo je proces osvremenjivanja normativnog okvira hrvatskog knjižničarstva općenito, a posebno matične djelatnosti knjižnica. Osim Zakonom, zadaci i poslovi iz domene matične djelatnosti uređeni su i Pravilnikom o matičnoj djelatnosti i sustavu matičnih knjižnica u Republici Hrvatskoj te nizom drugih normativnih akata pravilnika i strukovnih standarda. U sljedećem razdoblju planira se digitalizacija poslovanja sveučilišne matične djelatnosti. Cilj digitalizacije je postupno osigurati jedinstveni sustav u kojem će knjižnice moći obavljati sve svoje obaveze kroz e-poslovanje čime će NSK osigurati mogućnost za cjelovitu i kvalitetniju analizu podataka i razvoj hrvatskog knjižničnog sustava u cjelini. Cilj i doprinos ovog rada je istaknuti potencijal inovativnosti matične djelatnosti visokoškolskih i specijalnih knjižnica.

**KLJUČNE RIJEČI:** digitalizacija matične djelatnosti, Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, razvoj visokoškolskih i specijalnih knjižnica, sveučilišna matična djelatnost, sveučilišne matične knjižnice.

**KEYWORDS:** development of higher education and special libraries, digitization of university central coordination activity, National and University Library in Zagreb, university central coordination activity of libraries, university central coordination libraries.

# **Sustav provjere autentičnosti ocjenskih radova Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta primjenom softvera Turnitin: iskustvo prve godine primjene**

**The student papers authenticity check system of  
the Faculty of education and rehabilitation using  
the Turnitin software:  
experience of the first year of implementation**

**MATIJA PANIĆ, knjižničar**

Sveučilište u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet  
[matija.panic@erf.unizg.hr](mailto:matija.panic@erf.unizg.hr)

Softveri za provjeru autentičnosti radova Turnitin i PlagScan, dostupni bez naknade javnim visokoškolskim ustanovama u sustavu znanosti i obrazovanja od 2019., predstavljaju vrijedan alat u promicanju akademске čestitosti i podizanju kvalitete studentskih i drugih radova na visokim učilištima. U diseminaciji znanja o samim softverima i njihovu korištenju, knjižnice i knjižničari nerijetko imaju središnju ulogu. U radu će se prikazati Sustav provjere autentičnosti ocjenskih radova Edukacijsko- rehabilitacijskog fakulteta primjenom softvera Turnitin kojim se propisuje obveza provjere svih diplomskih, specijalističkih i doktorskih radova na fakultetu, tako što će se razmotriti karakteristike samog softvera, načela i hodogram Sustava provjere te iskustva i rezultate prve godine primjene. Pritom će naglasak biti stavljen na ulogu knjižnice i vrijednost takvih sustava za visoka učilišta i njihove knjižnice.

**KLJUČNE RIJEČI:** knjižnice, ocjenski radovi, provjera autentičnosti.

**KEYWORDS:** authenticity check, libraries, student papers.

## **Brz kao Rapid ILL**

### **Fast as Rapid ILL**

#### **DANIELA SESTRIĆ, knjižničarka**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu  
[dsestric@nsk.hr](mailto:dsestric@nsk.hr)

#### **TANJA STAJČIĆ, knjižničarka**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu  
[tstajcic@nsk.hr](mailto:tstajcic@nsk.hr)

#### **JELENA ŠANČIĆ, knjižničarka**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu  
[jsancic@nsk.hr](mailto:jsancic@nsk.hr)

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu osigurala je do kraja 2025. godine, uz potporu Sveučilišta u Zagrebu, uslugu Rapid ILL, sustav dostave elektroničkih dokumenata. Usluga je namijenjena svim sveučilišnim sastavnicama, kao i cijeloj hrvatskoj akademskoj zajednici te zainteresiranim građanima. Članci iz časopisa i poglavlja iz knjiga isporučuju se besplatno i najčešće u roku od 24 sata. Krajnjim korisnicima time je omogućen brz i učinkovit pristup fondovima drugih knjižnica uključujući i najrecentniju građu. Sudjelovanjem u konzorciju akademskih, visokoškolskih i znanstvenih knjižnica u sustavu Rapid ILL, NSK je početkom 2023. preuzela obvezu reciprociteta i knjižnicama diljem svijeta omogućila pristup svojem fondu. U izlaganju će se predstaviti statistički pokazatelji dostave članaka za razdoblje 2021.-2023. prema smjeru posudbe, znanstvenim područjima, vrsti radova, vremenu dolaska i godini izdanja građe.

**KLJUČNE RIJEČI:** dostava članaka i poglavlja, konzorcij, međuknjižnična posudba, Rapid ILL.

**KEYWORDS:** article and book chapters requests, consortium, inter-library loan, Rapid ILL.

## **Umjetna inteligencija u knjižničarstvu: nove tehnologije i stari strahovi**

### **Artificial intelligence in libraries: new technologies and old concerns**

#### **doc. dr. sc. LEA ŠKORIĆ, knjižničarska savjetnica**

Sveučilište u Zagrebu, Medicinski fakultet  
[lea.skoric@mef.hr](mailto:lea.skoric@mef.hr)

#### **DINA VRKIĆ, viša knjižničarka**

Sveučilište u Zagrebu, Medicinski fakultet  
[dina.vrkic@mef.hr](mailto:dina.vrkic@mef.hr)

Primjena umjetne inteligencije (AI) u različitim sferama poslovnog i privatnog života postala je vruća tema koja potiče kontroverze na svim razinama. U području knjižničarstva i informacijskih znanosti postavlja se pitanje „hoće li nas AI zamijeniti?“ ili „hoćemo li postati suvišni?“. Podseća nas to na slične scenarije prilikom uvođenja računalne tehnologije u poslovanje, a potom je nove strahove potaknulo korištenje interneta i usavršavanje mrežnih tražilica. U ovom izlaganju propitat ćemo trebaju li se knjižničari zaista bojati AI, mogu li novu tehnologiju iskoristiti u svakodnevnom radu, kako se trebaju pripremiti, gdje trebaju postupati s oprezom... Osvrnut ćemo se i na medicinsko okružje pri čemu ćemo prikazati neke od primjera korištenja AI te predstaviti inicijative koje s ciljem poboljšanja statusa knjižničara i informacijskih profesionalaca provode međunarodna strukovna udruženja.

**KLJUČNE RIJEČI:** informacijske i komunikacijske znanosti, suvremenii knjižničar, umjetna inteligencija.

**KEYWORDS:** artificial intelligence, blended librarian, information and communication sciences.

## **Vizualizacija istraživačkog rada: korištenje multimedije umjesto flomastera**

### **Visualizing research: using multimedia instead of markers**

**TANJA IVAČIĆ RAMLJAK, knjižničarka**

Sveučilišna knjižnica Rijeka

[tanja.ivacicramljak@uniri.hr](mailto:tanja.ivacicramljak@uniri.hr)

*Visualize Your Thesis* je popularna inicijativa knjižnice Sveučilišta u Melbourneu, prvi put "pokrenuta" 2018., koja poziva istraživače i studente diplomskih studija da u bilo kojoj fazi njihove kandidature predstave svoje projekte u audio-vizualnom digitalnom prikazu od 60 sekundi. Koristeći unaprijed isporučeni predložak, studenti imaju zadatku razviti upečatljivu prezentaciju na e-posteru koja jezgrovitno opisuje njihovo istraživanje i potencijalne koristi nestručnoj publici. Natjecanje se organizira svake godine, a popularnost kontinuirano raste izvan granica Sveučilišta i Australije. Prošle godine studenti diplomskih studija sa 16 sveučilišta diljem Australije i Novog Zelanda Hong Konga i južne Afrike natjecali su se u prikazu svog istraživačkog rada u vizualnom formatu. Kao podrška studentima, knjižnice pružaju niz seminara i radionica medijske i digitalne pismenosti, kako bi pomogle natjecateljima u njihovom izlaganju na natjecanju.

**KLJUČNE RIJEČI:** digitalna pismenost, inovacija, medijsko komuniciranje, vizualizacija, znanstvena pismenost.

**KEYWORDS:** digital literacy, innovation, media communication, scientific literacy, visualisation.

**O K R U G L I   S T O L O V I**

# KULTURNA I ZNANSTVENA BAŠTINA U DIGITALNOM OKRUŽJU

## Uloga knjižnice u znanosti (pogled kroz projekte)

### The role of the library in science (a view through the projects)

Hrvatsko knjižničarsko društvo

Svrha je okruglog stola kroz interdisciplinarni pristup otvoriti raspravu te razmjeniti iskustva s važnim dionicima predstavnicima Ministarstva kulture i medija, Ministarstva znanosti i obrazovanja, kreatorima javnih politika, sveučilištima, znanstvenicima i Carnetom o tome kako vide ulogu visokoškolskih knjižničara u potpori istraživanjima, povećanju vidljivosti istraživačkih rezultata i znanstvene produkcije s obzirom na dinamično znanstveno izdavačko okružje u kontekstu dva važna projekta u Republici Hrvatskoj: e-Kultura i e-Sveučilišta. Za provedbu ključnog cilja razvoja digitalnih kompetencija za život i rad u digitalnom društvu, važno nam je uvidjeti poziciju "otvorenih" knjižnica s obzirom na ciljeve navedenih projekata, ali i zadaće knjižnica navedene u zakonodavnim okvirima.

**KLJUČNE RIJEČI:** e-kultura, e-sveučilišta, uloga visokoškolskog knjižničara, znanost.

**KEYWORDS:** E-culture, E-universities, role of higher education librarian, science.

## Panel izlaganja:

### prof. dr. sc. IVANKA STRIČEVIĆ, glavna ravnateljica

Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu  
[istricevic@nsk.hr](mailto:istricevic@nsk.hr)

### JELENA RUBIĆ, voditeljica

Službe za digitalizaciju kulturne baštine Ministarstva kulture i medija  
[jelena.rubic@min-kulture.hr](mailto:jelena.rubic@min-kulture.hr)

### izv. prof. dr. sc. IVANA MARTINOVIC

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku  
Filozofski fakultet  
Odsjek za informacijske znanosti  
[imartinovic@ffos.hr](mailto:imartinovic@ffos.hr)

### prof. dr. sc. IVANA KUNDA

Sveučilište u Rijeci, Pravni fakultet  
[ivana.kunda@pravri.uniri.hr](mailto:ivana.kunda@pravri.uniri.hr)

### dr. sc. TATJANA APARAC JELUŠIĆ

koordinatorica Erasmus plus projekta DECriS  
[aparact@gmail.com](mailto:aparact@gmail.com)

### dr. sc. KLARA BILIĆ MEŠTRIĆ

Carnet  
[klara.bilic.mestric@carnet.hr](mailto:klara.bilic.mestric@carnet.hr)

# **SUVREMENI OBLICI PISMENOSTI 21. STOLJEĆA**

## **OKRUGLI STOL**

### **Prav(n)o knjižničarstvo: uloga i kompetencije knjižničara**

### **Law librarianship: role and competences of librarian**

#### **Hrvatsko knjižničarsko društvo Komisija za pravne i srodne knjižnice**

Pravne knjižnice iz trenutačnog „hibridnog informacijskog okružja“ svoje usluge usmjeravaju prema digitalnoj informacijskoj budućnosti, koja se temelji na zajedničkoj viziji institucije i knjižnice, uzimajući u obzir specifičnosti pravne znanosti i potrebe znanstvene, ali i šire društvene zajednice. U tim se okolnostima, ujedno mijenja i položaj knjižničara te se redefinira i proširuje njihova uloga u matičnim ustanovama i zajednicama, u kojim dobivaju aktivniju, važniju i širu ulogu, čime se ujedno i usložnjavaju i njihove kompetencije i stečena znanja. Stoga se može uočiti da je važnost cjeloživotnog učenja, odnosno razvijanje dodatnih kompetencija, vještina i vrijednosti, uz akademske kompetencije, jedna od ključnih komponenti u radu ovoga, tzv. „hibridnog stručnjaka“. Na praktičnoj razini navedeni su problem pravni knjižničari pokušali riješiti upravo međusobnom suradnjom kroz brojne udruge pravnih knjižnica, unutar kojih su postavljeni dokumenti i standardi o potrebnim kompetencijama za rad u pravnim knjižnicama (AALL, BIALL, SEALL itd.). Iz navedenoga proizlaze sljedeća istraživačka pitanja: Koja je uloga pravnog knjižničara u zajednicama u kojima djeluju? Što obuhvaća pojam prav-

nog knjižničarstva u 21. stoljeću? Tko su pravni knjižničari? Koji su dosadašnji dosezi i rezultati, kao i budućnost umrežavanja pravnih i srodnih knjižnica? Koje kompetencije i vještine moraju posjedovati za rad u pravnim i srodnim knjižnicama? Što poslodavci očekuju od pravnog knjižničara s obzirom na zahtjeve današnjega tržišta rada? Jesu li nam potrebni standardi informacijske pismenosti u području prava? Cilj je okruglog stola u povodu 15 godina utemeljenja Komisije za pravne i srodne knjižnice, kao i istovjetne obljetnice strukovne udruge pravnih i srodnih knjižničara Jugoistočne Europe, kroz panel izlaganja otvoriti raspravu o izazovima na koje su nailazili u prošlosti u pozicioniranju svoje uloge i misije u sadašnjosti, a koja otvara neke nove uloge i perspektive u budućnosti.

**KLJUČNE RIJEČI:** kompetencije knjižničara, pravno knjižničarstvo, standardi informacijske pismenosti u području prava, udruge pravnih knjižnica.

**KEYWORDS:** association of law libraries, competences of librarian, information literacy standard in the field of law, law librarianship.

## **Panel izlaganja:**

### **EDITA BAČIĆ, knjižničarska savjetnica**

Hrvatsko knjižničarsko društvo  
[edita1bacic@gmail.com](mailto:edita1bacic@gmail.com)

### **mr. sc. BLAŽENKA PERADENIĆ-KOTUR, knjižničarska savjetnica**

Hrvatsko knjižničarsko društvo  
[koturblazenka@gmail.com](mailto:koturblazenka@gmail.com)

### **DRAGUTIN NEMEC, knjižničar**

Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu  
[dnemec@pravo.hr](mailto:dnemec@pravo.hr)

### **VIOLETTA BOTTAZZO**

Savez knjižničarskih društava Slovenije  
[violetta.bottazzo@gmail.com](mailto:violetta.bottazzo@gmail.com)

### **LJILJANA SIBER, knjižničarska savjetnica**

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Pravni fakultet  
[lj.siber@pravos.hr](mailto:lj.siber@pravos.hr)

### **dr. sc. KSENIJA ŠVENDA-RADELJAK, knjižničarska savjetnica**

Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Studijski centar socijalnog rada  
[ksenija.svenda.radeljak@pravo.hr](mailto:ksenija.svenda.radeljak@pravo.hr)

### **dr. sc. DEJANA GOLENKO, znanstvena suradnica, knjižničarska savjetnica**

Sveučilište u Rijeci, Pravni fakultet  
[dejana.golenko@pravri.uniri.hr](mailto:dejana.golenko@pravri.uniri.hr)

## **OTVORENA ZNANOST**

### **OKRUGLI STOL**

#### **Mali glumci za velike uloge: knjižnice kao znanstveni izdavači**

#### **Small actors for big roles: libraries as scholarly publishers**

### **IVA MELINŠČAK ZLODI**

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu  
[imelinsc@ffzg.hr](mailto:imelinsc@ffzg.hr)

U svijetu se knjižnice sve značajnije pojavljuju kao izdavači ili kao sudionice u izdavačkim aktivnostima svojih matičnih ustanova. Rezultati takvih izdavačkih aktivnosti najčešće su publikacije u otvorenom pristupu (često u tzv. dijamantnom otvorenom pristupu). Na važnost ove uloge knjižnica ukazuje i IFLA-ina posebna interesna skupina za knjižnično izdavaštvo LIBPUB, naglašavajući upravo prikladnost tradicionalnih kompetencija knjižničara (u područjima autorskog prava, licencija, upravljanja mrežnim platformama i digitalnim zbirkama, metapodacima i sustavima diseminacije) u svladavanju izazova suvremenog električnog izdavaštva. Sudionici okruglog stola pokazat će na koje načine hrvatske knjižnice, sudjelovanjem u izdavaštvu, mogu poduprijeti svoje matične ustanove u ostvarivanju strateških ciljeva vezanih uz otvorenu znanost i koje prepreke pritom moraju zaobići. Podijelit će iskustva i ispitati mogućnosti za izgradnju platforme za razmjenu dobrih praksi i razvoj zajedničkih infrastruktura.

**KLJUČNE RIJEČI:** knjižnično izdavaštvo, otvoreni pristup, znanstveno izdavaštvo.

**KEYWORDS:** library publishing, open access, scholarly publishing.

## **Uvodno izlaganje:**

### **Jane Buggle**

Head of Library Services at the Institute of Art, Design + Technology in Dublin, Convenor of the IFLA Library Publishing Special Interest Group (SIG) and Chair of the Library Association of Ireland's Library Publishing Group

### **prof. dr. sc. ANA BARBARIĆ**

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu  
Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti  
[abarbari@ffzg.hr](mailto:abarbari@ffzg.hr)

### **izv. prof. dr. sc. IVANA HEBRANG GRGIĆ**

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu  
Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti  
[ihrgic@ffzg.hr](mailto:ihrgic@ffzg.hr)

### **LEA LAZZARICH, knjižničarska savjetnica**

Sveučilišna knjižnica Rijeka  
[llazzaric@svkri.uniri.hr](mailto:llazzaric@svkri.uniri.hr)

### **dr. sc. DEJANA GOLENKO, znanstvena suradnica, knjižničarska savjetnica**

Sveučilište u Rijeci, Pravni fakultet  
[dejana.golenko@pravri.uniri.hr](mailto:dejana.golenko@pravri.uniri.hr)

## **POSTERSKA IZLAGANJA**

### **KULTURNA I ZNANSTVENA BAŠTINA U DIGITALNOM OKRUŽJU**

**Digitalizacija dijela zbirke ocjenskih radova  
Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek (PTFOS)**

**Digitization of the part of theses collection of the  
Faculty of Food Technology, Osijek (PTFOS)**

### **SANDA HASENAY, knjižničarska savjetnica**

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku,  
Prehrambeno-tehnološki fakultet  
[Sanda.Hasenay@ptfos.hr](mailto:Sanda.Hasenay@ptfos.hr)

### **INES HORVAT**

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Filozofski fakultet  
[ihorvat2@ffos.hr](mailto:ihorvat2@ffos.hr)

### **prof. dr. sc. DAMIR HASENAY**

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Filozofski fakultet  
[dhasenay@ffos.hr](mailto:dhasenay@ffos.hr)

Jedna od zadaća visokoškolskih knjižnica je pohrana i čuvanje ocjenskih radova izrađenih na instituciji u kojoj djeluje knjižnica, kako u tiskanom tako i u digitalnom obliku. S obzirom da su u fondu knjižnice Prehrambeno-tehnološkog fakulteta Osijek (PTFOS) ocjenski radovi od 70-ih godina prošlog stoljeća utvrđeno je da treba provesti dodatnu zaštitu istih zbog različitih oštećenja uzrokovanih dugotrajnom pohranom da bi se usporilo njihovo propadanje te omogućilo njihovo dugotrajnije korištenje. Zbog toga je akademске godine 2019./2020. osmišljen pilot program digitalizacije Zbirke ocjenskih radova PTFOS

u suradnji Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku i knjižnice PTFOS, koji se još uvijek provodi. U digitalizaciji do sada obavljenih radova sudjelovalo je sedam studenata s Odsjeka. Cilj pilot projekta je digitalizirati dio zbirke ocjenskih radova pohranjenih u knjižnici PTFOS u svrhu njene zaštite, ali i omogućavanja bržeg i jednostavnijeg pristupa ocjenskim radovima koji su trenutno dostupni isključivo u tradicionalnom obliku u čitaonici knjižnice. Do sada je digitalizirano 45 ocjenskih radova od čega 16 diplomskih i 29 završnih radova. Na temelju provedenog pilot projekta i hodograma obavljenih poslova moguće je ovaj projekt proširiti i primijeniti kako na Zbirku PTFOS u cijelosti tako i ponuditi iskustva i praktična rješenja drugim visokoškolskim knjižnicama.

**KLJUČNE RIJEĆI:** digitalizacija, ocjenski radovi, zaštita knjižnične građe.

**KEYWORDS:** digitization, preservation of library materials, theses.

## 75. godina Instituta za etnologiju i folkloristiku u Zagrebu

### 75<sup>th</sup> year of the Institute of Ethnology and Folklor Research in Zagreb

**ANAMARIJA STARČEVIĆ ŠTAMBUK,  
knjižničarska savjetnica**

Institut za etnologiju i folkloristiku  
[ams@ief.hr](mailto:ams@ief.hr)

**MIHAELA BLAGAIĆ KIŠIČEK, knjižničarka**

Institut za etnologiju i folkloristiku  
[mihaela@ief.hr](mailto:mihaela@ief.hr)

Ususret obilježavanju sedamdesetpete godišnjice Instituta za etnologiju i folkloristiku u Zagrebu željeli bismo osvijetliti utjecaj društvenih i kulturnih kretanja te primjene suvremenih metodologija i paradigmi na promjene unutar znanstvenoistraživačkoga rada Instituta te djelovanja i poslovanja knjižnice Instituta.

**KLJUČNE RIJEĆI:** Institut za etnologiju i folkloristiku, knjižnica, obljetnica.

**KEYWORDS:** anniversary, Institute of Ethnology and Folklor Research, library.

## **Bibliografija članaka mujejskog glasila: prezentno pomagalo kulturne baštine**

### **Bibliography of articles in museum journal: Presenting instrument for cultural heritage**

**MARINA MARUNA, knjižničarska savjetnica**

Arheološki muzej Zadar  
[mmaruna@amzd.hr](mailto:mmaruna@amzd.hr)

**ELVIRA KATIĆ, knjižničarka**

[elvira.katic@optinet.hr](mailto:elvira.katic@optinet.hr)

Primarni zadatak izdavačke djelatnosti muzeja je interpretirati i popularizirati mujejsku baštinu te potaknuti na daljnja znanstvena proučavanja. Središnje mjesto u izdavaštvu Arheološkog muzeja Zadar pripada časopisu *Diadora* koji kontinuirano izlazi od 1960., prati rad Muzeja, upoznaje domaću i stranu javnost s građom koju posjeduje, a objavljinjem stručnih i znanstvenih radova popularizira mujejsku (kulturnu) baštinu. U proteklih više od šest desetljeća izlaženja Muzej je tiskao 36 svezaka časopisa *Diadora*, a u povodu 190. godišnjice osnutka Muzeja 2022. tiskana je *Bibliografija članaka 1(1959) – 35(2021)*, njih 438. Cilj bibliografije bio je da se široj javnosti predstavi kulturna i znanstvena baština, da se dostignuča znanstvenih istraživanja učine vidljivim i upotrebljivim. *Bibliografija* je sistematizirala radove objavljene u 35 svezaka časopisa i time olakšala i intenzivirala njihovo korištenje te tako postala prezentno pomagalo u popularizaciji kulturne baštine. Pojedini svesci časopisa *Diadora* objavljeni su na portalu Hrčak (<https://hrcak.srce.hr/>), a u dogledno vrijeme na mrežne stranice Muzeja postavit će se i *Bibliografija*.

**KLJUČNE RIJEČI:** bibliografija, časopis *Diadora*, digitalizacija, izdavačka djelatnost muzeja, kulturna baština.

**KEYWORDS:** bibliography, cultural heritage, digitization, journal *Diadora*, museum publishing activity.

## **Predstavljanje kulturne baštine Muzeja Slavonije kroz izdavačku djelatnost**

### **Presentation of the cultural heritage of the Museum of Slavonia through publishing activities**

**IVANA KNEŽEVIĆ KRIŽIĆ, viša knjižničarka**

Muzej Slavonije  
[ivana.knezevic@mso.hr](mailto:ivana.knezevic@mso.hr)

**dr. sc. MARINA VINAJ, knjižničarska savjetnica**

Muzej Slavonije  
[marina.vinaj@mso.hr](mailto:marina.vinaj@mso.hr)

Izdavačka djelatnost Muzeja Slavonije započinje 1942. prvim brojem *Osječkog zbornika*, i danas najvažnijom publikacijom ustanove. U *Osječkom zborniku* stručnjaci nastoje predstaviti vrijednu lokalnu i nacionalnu baštinu. *Osječki zbornik* dostupan je široj javnosti u digitalnom okružju, na portalu Hrčak. Katalozi zbirki i izložbi, monografije, zbornici radova, pretisci te edukativne publikacije neizostavan su segment izdavačke djelatnosti kroz koji se predstavlja baština. Katalozi povremenih izložbi najzastupljenije su vrste publikacija. Među njima ističe se katalog izložbenog projekta *Valpovački vlastelini Prandau-Normann*, nastao 2018. suradnjom četiriju baštinskih ustanova. Uz tiskanu inačicu kataloga izložbe izrađena je mrežna stranica – interaktivni virtualni katalog izložbe na hrvatskom i na engleskom jeziku. Povodom 80. obljetnice izdavačke djelatnosti Muzeja ostvarena je publikacija o cijelokupnoj izdavačkoj djelatnosti koja će svoje mjesto naći na mrežnim stranicama ustanove.

**KLJUČNE RIJEČI:** izdavačka djelatnost, kulturna baština, Muzej Slavonije.

**KEYWORDS:** cultural heritage, Museum of Slavonia, publishing activity.

**„U potrazi za zaboravljenom knjigom“:  
projekt hrvatskih mujejskih i galerijskih knjižnica**

**”In search of a forgotten book“:  
Croatian museum and gallery libraries' project**

**KRISTINA KALANJ, knjižničarska savjetnica**

Tehnički muzej Nikola Tesla  
[kristina.kalanj@tmnt.hr](mailto:kristina.kalanj@tmnt.hr)

**INDIRA ŠAMEC FLASCHAR, viša knjižničarka**

Strossmayerova galerija starih majstora Hrvatske akademije  
znanosti i umjetnosti  
[isamecflaschar@hazu.hr](mailto:isamecflaschar@hazu.hr)

**ADRIANA GRI ŠTORGA, knjižničarka**

Arheološki muzej Istre, Pula  
[adriana@ami-pula.hr](mailto:adriana@ami-pula.hr)

Ovim radom se predstavlja promotivno-edukativni projekt jedanaest hrvatskih mujejskih i galerijskih knjižnica kojim se unutar komunikacije pisane kulturne baštine te promocije čitanja i učenja javnosti prikazuju odabранe jedinice raritetnih knjižničnih fondova značajnih za dokumentiranje, istraživanje i komuniciranje fragmenata povijesti, kulture, znanosti i umjetnosti. Projekt je ostvaren unutar prezentacijske forme mujejske izložbe pod nazivom „U potrazi za zaboravljenom knjigom“ predstavljenom javnosti u Tehničkom muzeju Nikola Tesla u Zagrebu krajem 2022. godine u okviru manifestacije „Mjesec hrvatske knjige“. Drugi dio programskih aktivnosti koji se najavljuje ovim radom je vezan za oblikovanje proizvoda elektroničkog nakladništva (Arheološki muzej Istre u Puli, nakladnik) putem kojeg se želi unutar digitalnog okružja nastaviti komunicirati projektni i izložbeni sadržaj. Ostvareni program dio je rada i suradnje članova Komisije za mujejske i galerijske knjižnice

Hrvatskoga knjižničarskog društva kojim se nastavlja dijalog o vrijednostima i mogućnostima interdisciplinarnog polja mujejskog knjižničarstva.

**KLJUČNE RIJEČI:** hrvatske mujejske i galerijske knjižnice, kulturna baština, mujejska izložba knjiga, mujejsko knjižničarstvo.

**KEYWORDS:** Croatian museum and gallery libraries, cultural heritage, museum book exhibition, museum librarianship.

**Uloga knjižnice Međunarodnog centra za podvodnu arheologiju u Zadru u promicanju zaštite i očuvanja podvodne kulturne baštine Republike Hrvatske**

**The Role of the International centre for underwater archaeology Zadar library in the promotion of protection and preservation of underwater cultural heritage of the Republic of Croatia**

**LUKA BRATOVIĆ, knjižničar**

Međunarodni centar za podvodnu arheologiju u Zadru  
[lbratovic@icua.hr](mailto:lbratovic@icua.hr)

Jedna od osnovnih zadaća knjižnice Međunarodnog centra za podvodnu arheologiju u Zadru je sudjelovanje u izdavačkoj djelatnosti matične ustanove. Osim odgovornosti za CIP, ISBN i ISSN, knjižničar sudjeluje i u aktivnostima izrade publikacija, a kasnije i u procesu njihove objave. Sve publikacije koje je izdao Centar dostupne su na mrežnim stranicama ustanove, a mogu im pristupiti svi potencijalni i stvarni korisnici knjižnice. Međutim, potrebno je pronaći bolji način za predstavljanje publikacija Centra. Time bi se mogla povećati vidljivost i korištenje stručnih i znanstvenih radova iz područja podvodne arheologije, što bi u konačnici utjecalo i na promicanje ideje o zaštiti i očuvanju podvodne kulturne baštine u Republici Hrvatskoj. Cilj je rada predstaviti izdavačke aktivnosti Knjižnice te pomoći metode usporedbe različitih digitalnih platformi i repozitorija izraditi prijedlog za unapređenje izdavačke djelatnosti Centra. U tu svrhu usporediti će se prednosti i nedostaci mrežnih platformi i digitalnih repozitorija *Dabar*, *EPrints*, *Open Journal System* i *Open Monograph Press*.

**KLJUČNE RIJEČI:** digitalizacija, izdavačka djelatnost, podvodna kulturna baština, specijalna knjižnica.

**KEYWORDS:** digitization, publishing, special library, underwater cultural heritage.

**The Cultural significance of the digitization of the newspaper *Delo* (1894–1915)**

**dr. sc. VERA PETROVIĆ**

University library "Svetozar Markovic" (Belgrade, Serbia)  
[veramilanovicpetrovic@gmail.com](mailto:veramilanovicpetrovic@gmail.com)

**mr. sc. MARIJA BULATOVIĆ**

University library "Svetozar Markovic" (Belgrade, Serbia)  
[Marijabulatovic.sm@gmail.com](mailto:Marijabulatovic.sm@gmail.com)

**JELENA SMAILAGIĆ**

Faculty of Culture and Media (Belgrade, Serbia)  
[jelenasmilagic@gmail.com](mailto:jelenasmilagic@gmail.com)

Libraries have become places for scientific and cultural events. By digitizing their funds, they made a cultural revolution. By digitizing periodical publications, libraries contributed to an easier and more accessible overview of historical facts of all those scientific, historical, cultural and informative contents that were thematically covered in magazines and newspapers. *Delo (Act); a newspaper for science, literature and social life*, was published from 1894 to 1914 in Belgrade, and in 1915 in Niš. It was not published in 1900 and 1901. In 20 years of publication, 74 books in 226 volumes were published. It is counted among the most important magazines from the end of the 19th century and the beginning of the 20<sup>th</sup> in Serbia. It published sections on literature, science, socio-political and cultural life of Serbia through different contributions in each issue. The texts are arranged in such a way as to keep the attention of the readers. The newspaper *Delo* is digitized and available on the website of the "Svetozar Markovic" University Library: digital library, periodicals, periodicals from before the First World War, *Delo*.

**KEYWORDS:** culture, *Delo*, digitization, University library "Svetozar Markovic".

## Pregled knjižničnih sustava u visokoškolskim i specijalnim knjižnicama Dalmacije

### Overview of library systems in academic and special libraries in Dalmatia

**IRENA UREM, viša knjižničarka**

Sveučilišna knjižnica u Splitu  
[jurem@svkst.hr](mailto:jurem@svkst.hr)

Sveučilišna knjižnica u Splitu matična je knjižnica za visokoškolske i specijalne knjižnice na području Dubrovačko-neretvanske, Splitsko-dalmatinske, Šibensko-kninske i Zadarske županije prema Pravilniku o matičnoj djelatnosti i sustavu matičnih knjižnica u Republici Hrvatskoj (NN 81/21). Postersko izlaganje daje pregled knjižničnih sustava koji se koriste za knjižnično poslovanje u visokoškolskim i specijalnim knjižnicama na području Dalmacije, koristeći se podacima iz Sustava jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica koje su knjižnice prema Zakonu o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN 17/19, 98/19, 114/22) obvezne prikupljati. Naglasak je stavljen na brojnost različitih knjižničnih sustava, učestalost ažuriranja njihovih inačica te na zahtjeve koje trebaju zadovoljiti kako bi knjižnice poslovale prema propisanim standardima.

**KLJUČNE RIJEĆI:** knjižnični sustav, knjižnično poslovanje, programska rješenja za knjižnice, specijalne knjižnice, visokoškolske knjižnice.

**KEYWORDS:** academic libraries, library business, library software solutions, library system, special libraries.

## Mikroizložbe baštine kao spoj starog i novog

### Micro-exhibitions of heritage as a combination of old and new

**IVO TOKIĆ, knjižničar**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu  
[itokic@nsk.hr](mailto:itokic@nsk.hr)

U izlaganju se predstavlja nova serija izložbi na informacijskom pultu NSK. To su autorske izložbe na vrlo malom prostoru (mikroizložbe) čiji je cilj povezati teme iz baštine s današnjim trenutkom. Koncept je da u skladu s poslanjem knjižnice suprotstavljaju ili povezuju staro i novo, visoko i nisko, ustaljene konvencije i kritičko promišljanje o njima, usklađuju odmjerenost i provokaciju. Izložbe se realiziraju u dva ciklusa, *Krivo gledam* i *Spomenar*, pri čemu *Krivo gledam* daje provokativni i kritički pogled o konvencionalnim znanjima s pitanjem vrijednosti baštine za svakog pojedinca osobno. *Spomenar* obilježava objetnice po izboru autora s provokativnim pristupom konvencijama i obaveznim otkrivanjem nečeg novog. Cilj je da se u promatrača pobudi promjena konvencionalnih pogleda na baštinu i obrasce prezentacije, a kod knjižničara još i na njihovo sagledavanje vlastite pozicije u knjižnici. Prezentacija mikroizložbi se oslanja na neke starinske i suvremene obrasce komunikacije.

**KLJUČNE RIJEĆI:** autorski pristup, baština, izložba, komunikacijski obrasci.

**KEYWORDS:** author's approach, communication patterns, exhibition, heritage.

# **SUVREMENI OBLICI PISMENOSTI 21. STOLJEĆA**

## **Visokoškolska knjižnica u 21. stoljeću: uloga knjižničara**

### **The university library in the 21<sup>st</sup> century: The role of the librarian**

**dr. sc. SVJETLANA MOKRIŠ, knjižničarska savjetnica**

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek

[marendic@gskos.hr](mailto:marendic@gskos.hr)

**IVANA ŠUVAK-PIRIĆ, viša knjižničarka**

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku,

Prehrambeno-tehnološki fakultet

[ivana.suvak@ptfos.hr](mailto:ivana.suvak@ptfos.hr)

**MIRNA ŠUŠAK LUKAČEVIĆ, viša knjižničarka**

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Odjel za matematiku

[msusak@mathos.hr](mailto:msusak@mathos.hr)

**SANDA HASENAY, knjižničarska savjetnica**

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku,

Prehrambeno-tehnološki fakultet

[hasenays@ptfos.hr](mailto:hasenays@ptfos.hr)

Visokoškolska nastava i visokoškolske knjižnice komplementarno se nadopunjaju i nadograđuju. Promjene koje su se u društvenom, obrazovnom i znanstvenom okružju dogodile početkom 21. stoljeća snažno su utjecale i na visokoškolsku nastavu te ukazale na potrebu preoblikovanja visokoškolskih knjižnica u slobodna, otvorena, dostupna, neutralna i pouzdana mjesta u kojima se korisnik osjeća

ugodno bez obzira na način na koji želi učiti i usvajati znanje – kroz socijalnu interakciju ili kroz razmišljanje i kontemplaciju. Korisniku visokoškolske knjižnice ona mora ponuditi izvore i alate pomoći kojih će učiti i usvajati znanje – zadovoljavajući broj sadržajno relevantne knjižnične građe koju može dobiti na korištenje ili joj je osiguran pristup te raznovrsne knjižnične proizvode i usluge. U ostvarivanju navedenoga ključna je uloga visokoškolskih knjižničara koji posjeduju profesionalne i osobne kompetencije. Na posteru su prikazani proizvodi i usluge visokoškolske knjižnice 21. stoljeća te profesionalne kompetencije potrebne knjižničaru za njihovo planiranje i izvedbu, kao i osobne kompetencije knjižničara važne za interakciju s korisnicima te ostalim pripadnicima knjižnične, akademске i društvene zajednice kako bi oni knjižnicu doživljavali kao slobodno, otvoreno, dostupno, neutralno i pouzdano mjesto na kojem mogu učiti i usvajati znanje. Samo korisnik zadovoljan prostorom i informacijskim izvorima koje mu nudi visokoškolska knjižnica te radom knjižničara osigurat će i u budućnosti mjesto koje knjižnicama tradicionalno pripada u akademskoj zajednici.

**KLJUČNE RIJEĆI:** kompetencije visokoškolskog knjižničara, proizvodi i usluge visokoškolske knjižnice, prostor visokoškolske knjižnice.

**KEYWORDS:** area of the higher education library, competencies of a higher education librarian, products and services of the higher education library.

## **OTVORENA ZNANOST**

### **Otvoreni repozitorij - strategija provedbe u visokoškolskoj knjižnici: ŠTA DA-bar?**

### **Open repository – implementation strategy in an academic Library: ŠTA DA-bar?**

**ALEKSANDRA MOSLAVAC, knjižničarka**

Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet  
[amoslavac@ffri.uniri.hr](mailto:amoslavac@ffri.uniri.hr)

**GABRIJELA ŠTIMAC-RAJAKOVIĆ, knjižničarka**

Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet  
[gabi@ffri.uniri.hr](mailto:gabi@ffri.uniri.hr)

**JELENA LANC, knjižničarka**

Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet  
[lanc@ffri.uniri.hr](mailto:lanc@ffri.uniri.hr)

Praćenje i primjena praksi otvorene znanosti i njezinog temeljnog načela, objavljivanja znanstvene produktivnosti i istraživačkih podataka u otvorenom pristupu, jedna je od osnovnih zadaća suvremenih visokoškolskih knjižnica. Osnovni alat za provođenje ovoga načela za hrvatske visokoškolske knjižnice predstavlja Dabar – digitalni institucijski repozitorij. Ovaj rad analizira strategije kojima visokoškolski knjižničari nastoje promovirati važnost otvorene znanosti i motivirati autore na samoarhiviranje i pohranjivanje znanstvenih radova u otvorenom pristupu. Institucijski repozitorij Knjižnice Filozofskog fakulteta u Rijeci trenutno broji 99,8 % pohranjenih radova u otvorenom pristupu. Uz kontinuirano isticanje

važnosti institucijskog repozitorija među znanstvenicima i studentima te njihovo educiranje, za brojnost radova u otvorenom pristupu ključni su elementi autorsko-pravna legislativa i licenciranje, institucijski akti i suradnja knjižničara s upravom. Rad predstavlja ulogu visokoškolskih knjižničara u navedenim postupcima i promicanju institucijskog repozitorija pri instituciji i cjelokupnoj akademskoj zajednici.

**KLJUČNE RIJEČI:** institucijski repozitoriji, Knjižnica Filozofskog fakulteta u Rijeci, otvorena znanost, visokoškolske knjižnice, znanstvena produktivnost.

**KEYWORDS:** academic libraries, institutional repositories, Library of Faculty of Humanities and Social Sciences in Rijeka, open science, scientific productivity.

## **Knjižnice Hrvatskog vojnog učilišta “Dr. Franjo Tuđman” i otvorena znanost: pristup i korištenje informacijskih izvora**

### **Libraries of the Croatian Military Academy “Dr. Franjo Tuđman” and open science: access and use of information sources**

**ALMA LUŠETIĆ, viša knjižničarka**

Hrvatsko vojno učilište „Dr. Franjo Tuđman“  
[alma.lusetic@morf.hr](mailto:alma.lusetic@morf.hr)

Knjižnice Hrvatskog vojnog učilišta „Dr. Franjo Tuđman“ centar su knjižnično-informacijske djelatnosti na HVU-u „Dr. Franjo Tuđman“ kao središnjoj vojnoobrazovnoj ustanovi Oružanih snaga Republike Hrvatske čija je glavna uloga pružanje potpore u obrazovanju kadeta te razvoju nastavnih procesa i znanstveno-istraživačkog rada na HVU-u kao sastavnici Sveučilišta u Zagrebu i Sveučilišta u Splitu odnosno Sveučilištu obrane i sigurnosti. Digitalni Repozitorij HVU-a „Dr. Franjo Tuđman“ uspostavljen je te je dostupan na mreži od konca 2019. godine kada su objavljeni završni radovi prvog naraštaja kadeta školovanog po novom modelu studija provedenog integracijom HVU-a sa Sveučilištem. Repozitorij prije svega sadrži završne a zatim i diplomske radove kadeta Vojnog inženjerstva te Vojnog vođenja i upravljanja koji se objavljaju u zatvorenom pristupu dok su stručni, znanstveni i drugi radovi djelatnika HVU-a koji također pokrivaju vojno-obrambeno i sigurnosno-obavještajno znanstveno polje objavljeni u otvorenom pristupu (a prethodno su objavljeni i u različitim časopisima, zbornicima, monografijama itd. različitih vrsta pristupa odnosno otvorenosti). Poster će prikazati razliku u korisničkom pristupu radovima zatvorenog i otvorenog tipa kao i korištenje različitih a posebice otvorenih izvora informacija u završnim i diplomskim radovima kadeta.

**KLJUČNE RIJEČI:** digitalni Repozitorij HVU-a, Knjižnice HVU-a „Dr. Franjo Tuđman”, korištenje informacijskih izvora, otvorena znanost.

**KEYWORDS:** digital Repository of CMA, Library of CMA “Dr. Franjo Tuđman”, open science use of information sources.

## **Središnji sustav za bibliometrijska pretraživanja: standardizacija uloga knjižnica u pružanju bibliometrijskih usluga**

### **Central bibliometric research system: a step towards standardizing the role of libraries in providing bibliometric services**

**ANJA MAJSTOROVIĆ, knjižničarka**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu  
[amajstorovic@nsk.hr](mailto:amajstorovic@nsk.hr)

**IVANA MATIJEVIĆ, knjižničarka**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu  
[imatijevic@nsk.hr](mailto:imatijevic@nsk.hr)

**MAJA MIHALIĆ, knjižničarka**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu  
[mmihalic@nsk.hr](mailto:mmihalic@nsk.hr)

Utemeljeno na pravnoj obvezi knjižnica da izdaju bibliometrijske potvrde (prema Pravilniku o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja (NN 28/2017) i Standardu za visokoškolske, sveučilišne i znanstvene knjižnice NN 81/2022)), na inicijativu NSK i s podrškom Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj (NVZVOTR), razvija se Središnji sustav za bibliometrijska pretraživanja, koji će moći koristiti NSK i druge visokoškolske i znanstvene knjižnice. Sustav se sastoji od online portala bibliometrija.nsk.hr i internog ticketing sustava za knjižničare. Portal je namijenjen krajnjim korisnicima usluga i sastoji se od zahtjeva za izradu bibliometrijskih analiza, edukativnih materijala i informacija. Ticketing sustav namijenjen je knjižničarima te uključuje modul za zaprimanje i distribuciju zahtjeva, generiranje, izdavanje i slanje potvrda krajnjim korisnicima te detaljne statistike. Uz standardizaciju postupka izrade bibliometrijskih potvrda, kao

i pružanje podrške i edukacije knjižnicama u implementaciji bibliometrijskih usluga i drugih aktivnosti u evaluaciji znanstvene produktivnosti institucija, cilj Središnjeg sustava je istaknuti značaj knjižnica u procesu znanstvene evaluacije.

**KLJUČNE RIJEČI:** bibliometrijske usluge, procjena znanstvene produktivnosti, standardizacija bibliometrijskih potvrda.

**KEYWORDS:** bibliometric certificates standardization, bibliometric services, evaluation of scientific productivity.

## Trendovi u suvremenoj međuknjižničnoj posudbi

### Contemporary interlibrary loan trends

#### DANIELA SESTRIC, knjižničarka

Nacionalna i sveučilišna knjižnica  
[dsestric@nsk.hr](mailto:dsestric@nsk.hr)

#### TANJA STAJCIĆ, knjižničarka

Nacionalna i sveučilišna knjižnica  
[tstajcic@nsk.hr](mailto:tstajcic@nsk.hr)

#### JELENA ŠANCIĆ, knjižničarka

Nacionalna i sveučilišna knjižnica  
[jsancic@nsk.hr](mailto:jsancic@nsk.hr)

Snažni razvoj informacijsko-komunikacijske tehnologije i novih modela poslovanja na području znanosti dovodi i do promjena u radu službi za međuknjižničnu posudbu. Tako se suvremeni trendovi uz tradicionalni oslonac na posudbu tiskane građe, za dostavu članaka i poglavljia sve više priklanjuju servisima za dijeljenje informacijskih izvora. U ovom radu predstaviti će se dva servisa koja se koriste u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici: RapidILL i NILDE. RapidILL je servis uglavnom sjevernoameričkih, a NILDE talijanskih i španjolskih sveučilišnih knjižnica. Kombinacijom oba servisa mogu se uspješno zadovoljiti zahtjevi za znanstvenom i stručnom literaturom na različitim jezicima, teško dostupnom starijom znanstvenom literaturom kao i za najrecentnijom znanstvenom produkcijom.

**KLJUČNE RIJEČI:** dijeljenje izvora, NILDE, RapidILL.

**KEYWORDS:** NILDE, resource sharing, RapidILL.

## **KULTURNA I KREATIVNA INDUSTRija: ODNOS KNJIŽNICA I KREATIVNIH INDUSTRija**

### **Povezivanje knjižničarske zajednice putem društvenih mreža: primjer aktivnosti Zagrebačkoga knjižničarskog društva**

### **Connecting the library community through social media: the example of Zagreb Library Association activities**

**JASMINA SOČO, viša knjižničarka**

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu  
[jsoco@ffzg.hr](mailto:jsoco@ffzg.hr)

**IVANA KONČIĆ, knjižničarka**

Institut Ruđer Bošković - Centar za znanstvene informacije  
[ikoncic@irb.hr](mailto:ikoncic@irb.hr)

**LORENA MARTINIĆ, knjižničarka**

Knjižnica Etnografskog muzeja u Zagrebu  
[lorena@emz.hr](mailto:lorena@emz.hr)

Zagrebačko knjižničarsko društvo informira šиру knjižničarsku javnost o aktivnostima svojih članova putem obavijesti i brojnih rubrika na društvenim mrežama. Uloga društvenih mreža Zagrebačkoga knjižničarskog društva je postati platforma relevantnih i provjerjenih informacija za knjižničare, ali i zaljubljenike u knjigu i čitanje. Članovi uredništva na kreativan način obrađuju različite kulturne i edukativne sadržaje u 15 jedinstvenih rubrika (npr. Knjižničarski putopis, Kod autora doma, Naše knjižnice, Kulturna šetnja, Književni Zagreb). Na posteru ćemo prikazati na primjeru *Novog uveza*, stručno-znanstvenog glasila Zagrebačkoga knjižničarskog društva, kako Društvo putem društvenih mreža prati nakladnička djelatnost, kako

promovira e-časopis, autore koji u njemu objavljaju i teme koje obuhvaća. U ovoj uspješnoj suradnji između dvaju uredništava Zagrebačkoga knjižničarskog društva posebnu ulogu igra rubrika "Je l' se piše kaj o tome" koja otvara mogućnost suradnje sa znanstvenim i strukovnim časopisima diljem Hrvatske, a i šire. Rubrika sadrži kratke pregledne izvornih znanstvenih, stručnih i preglednih radova dostupnih u otvorenom pristupu, zanimljivih istraživanja te aktualnosti iz svijeta knjižničarstva, a prati ju i posebno izdanje koje se bavi radovima objavljenim u najnovijim brojevima časopisa *Novi uvez*. Rubrika koristi video format kao medij, pri čemu joj je cilj na zanimljiv način prezentirati stručne i kulturne sadržaje, promovirati čitanje znanstvenih radova te podizanje svijesti o raznolikosti tema u knjižničarstvu.

**KLJUČNE RIJEČI:** društvene mreže, e-časopisi, edukativni sadržaji, Novi uvez, Zagrebačko knjižničarsko društvo.

**KEYWORDS:** e-journals, educational content, Novi uvez (New Binding), social media, Zagreb Library Association.

## **Ima li mjesta za inovacije u radu u knjižnicama?: usporedni pristup - od odbačenih viškova stvari do pomagala i bolje uređenosti zbirki**

**Is there room for innovation in libraries?:  
comparative approach - from excess items to tools  
and better organization of collections**

**BRANKO BENČIĆ**

Knjižnica Teologije u Rijeci

Katolički bogoslovni fakultet iz Zagreba, Studij teologije u Rijeci  
[zkliman8@gmail.com](mailto:zkliman8@gmail.com)

Autor, dugogodišnji samozatajni inovator, razmišlja o slici dinamike rada u knjižnicama unutar trodiobe: knjižnice – arhivi – muzeji. Zatim šire: antikvarijati – galerije – kolezionari, te najšire: informacijski punktovi raznih područja /potreba. S druge strane susreće upite korisnika raznih profila, uzrasta, kategorija. Polazište rada nalazi u višestranom komunikacijskom okružju izvora određenih tema. U krčenju neprohodnih terena nailazi na mnoštvo raznovrsnih postavljenih prepreka: od administrativnih, zakonskih... ; unutarnjih i vanjskih. Naglašava višerazinske dimenzije kreativnosti te majstorsko-umjetničke crte stvaranja, oblikovanja preduvjeta za premošćenje u nadilaženju postojećih uhodanih struktura i procedura rada. Kreće se od periferije prema središtu. Na primjerima ilustrira svoj rad.

**KLJUČNE RIJEČI:** antikvarijati, arhivi, barijere, galerije, inovacije, knjižnice, kolezionari, korisnici, kreativnost, muzeji, odnosi, polazišta, rezultati.

**KEYWORDS:** antique shops, archives, barriers, collectionars, creativity, galleries, innovations, libraries, museums, relationships, results, starting points, users.

## **INOVACIJE SU PRILIKA ZA KNJIŽNICE: KNJIŽNICE SU PRILIKA ZA INOVACIJE**

**Pristupačnost knjižnica:  
suradnja Hrvatske knjižnice za slike i narodnih  
knjižnica**

**Accessibility of libraries:  
collaboration between the Croatian library for the  
blind and public libraries**

**JELENA LEŠAJA, knjižničarka**

Hrvatska knjižnica za slike  
[jelena.lesaja@hkzasl.hr](mailto:jelena.lesaja@hkzasl.hr)

**KAROLINA ZLATAR RADIGOVIĆ, knjižničarka**

Hrvatska knjižnica za slike  
[ravnateljica@hkzasl.hr](mailto:ravnateljica@hkzasl.hr)

Poster prikazuje Smjernice za pristupačnost narodnih knjižnica. Riječ je o vodiču za narodne knjižnice, koji daje općenite i detaljne savjete o tome kako voditi računa o različitim korisnicima knjižnice, posebice o osobama s invaliditetom i marginaliziranim društvenim skupinama kao i o rodnoj osviještenosti. Smjernice za pristupačnost narodnih knjižnica prilagođene su i prevedene na hrvatski jezik s engleske inačice njihove izvorno finske verzije. One su rezultat suradnje specijalne knjižnice, odnosno Hrvatske knjižnice za slike, i narodne knjižnice, Knjižnice i čitaonice „Fran Galović“ iz Koprivnice te drugih stručnjaka s polja knjižničarstva. Iako su prvenstveno namijenjene narodnim knjižnicama, one mogu pomoći svim tipovima knjižnica kao i javnim ustanovama pri prilagodbi usluga, prostora i fonda na pristupačan način.

**KLJUČNE RIJEČI:** Hrvatska knjižnica za slike, narodne knjižnice, pristupačnost, smjernice.

**KEYWORDS:** accessibility, Croatian library for the blind, guidelines, public libraries.

## **Pub kviz NSK: čašica znanja, čašica piva**

### **NSK pub quiz - shots of knowledge, shots of beer**

**TOMISLAV ČOP, knjižničarski tehničar**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

[tcop@nsk.hr](mailto:tcop@nsk.hr)

**DOLORES MUMELAŠ, knjižničarka**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

[dmumelas@nsk.hr](mailto:dmumelas@nsk.hr)

**DORJA MUČNJAK, knjižničarska savjetnica**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

[dmucnjak@nsk.hr](mailto:dmucnjak@nsk.hr)

Pub kviz scena u Hrvatskoj godinama je u velikoj ekspanziji. Takvi su kvizovi, kao popularni spoj znanja, natjecanja i druženja, prihvaćen oblik zabave i u studentskoj populaciji, koja je većinski korisnik usluga NSK. Stoga je NSK organizirala pub kviz kako bi se knjižnica predstavila na ležerniji, edukativniji i inovativniji način. Kviz je održan u svibnju 2022., u suradnji s lokalnim kafićem Spunk, povodom Dana Europe i uz podršku Europske komisije. Naziv Veliki europski kviz odražavao je želju da se promiču europske vrijednosti i kultura, kroz pitanja koje je osmislio dvoje djelatnika knjižnice. Pub kvizove može se promatrati kao učinkovit alat za promicanje cjeloživotnog učenja, kritičkog razmišljanja i obogaćivanja znanja kroz kompetitivnu igru. Svrha je ovog postera predstavljanje Velikog europskog kviza i poticanje rasprave o inovativnim programima koji se organiziraju izvan knjižničnih prostora, s ciljem promocije knjižnica i njihovih usluga svim skupinama korisnika.

**KLJUČNE RIJEĆI:** cjeloživotno učenje, kritičko mišljenje, promotivni alat, pub kviz, suradnja.

**KEYWORDS:** critical thinking, lifelong learning, partnership, promotional tool, pub quiz.

## **Ukorak s promjenama: nove usluge za novo vrijeme**

### **Keeping pace with change: new services for new times**

**LANA ZRNIĆ, viša knjižničarka**

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

[lzrnic@ffzg.hr](mailto:lzrnic@ffzg.hr)

**JASMINA SOČO, viša knjižničarka**

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

[jsoco@ffzg.hr](mailto:jsoco@ffzg.hr)

Kako bi išla ukorak s društvenim promjenama te knjižnične usluge učinila što pristupačnjima, Knjižnica Filozofskog fakulteta u Zagrebu formirala je Radnu grupu za inkluzivne knjižnične usluge. Zadaća joj je osmisлитi usluge i aktivnosti namijenjene studentima s posebnim potrebama (studenti s invaliditetom, strani studenti na razmjeni, polaznici Croaticuma itd.) u smislu omogućavanja prava na obrazovanje i osiguranja jednakih uvjeta za sve, od prostorne pristupačnosti do dostupnosti literature, ali i edukacije knjižničara o ophođenju s osobama s posebnim potrebama („bonton“), osmišljavanje prakse za studente bibliotekarstva koji imaju posebne potrebe, radionica, predavanja i izložbi na temu jednakosti, različitosti, socijalne uključenosti, ljudskih prava itd. Na posteru ćemo predstaviti usluge i aktivnosti koje radna grupa provodi, ali i planove za daljnji rad.

**KLJUČNE RIJEĆI:** inkluzija, jezični kafić, posebne potrebe, pravo na pristupačnost, visokoškolske knjižnice.

**KEYWORDS:** academic libraries, inclusion, language cafe, right to accessibility, special needs.

R A D I O N I C E

# KULTURNA I ZNANSTVENA BAŠTINA U DIGITALNOM OKRUŽJU

**Projekt e-Kultura s fokusom na knjižnice**

**E-culture project focusing on libraries**

## Panelisti

### **dr. sc. SOFIJA KLARIN ZADRAVEC, knjižničarska savjetnica**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu  
[sklarin@nsk.hr](mailto:sklarin@nsk.hr)

### **JELENA RUBIĆ, voditeljica**

Službe za digitalizaciju kulturne baštine Ministarstve kulture i medija  
Republike Hrvatske  
[jelena.rubic@min-kulture.hr](mailto:jelena.rubic@min-kulture.hr)

### **KAROLINA HOLUB, knjižničarska savjetnica**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu  
[kholub@nsk.hr](mailto:kholub@nsk.hr)

### **RENATA PETRUŠIĆ, viša knjižničarka**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu  
[rpetrusic@nsk.hr](mailto:rpetrusic@nsk.hr)

### **MATILDA JUSTINIĆ, viša knjižničarka**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu  
[mjustinic@nsk.hr](mailto:mjustinic@nsk.hr)

### **IVA ADŽAGA AŠPERGER, knjižničarka**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu  
[iadzagaasperger@nsk.hr](mailto:iadzagaasperger@nsk.hr)

### **SANJA LAPIŠ, knjižničarka**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu

### **TOMISLAV KARLOVIĆ**

Ericsson Nikola Tesla d.d.

### **TOMISLAV CRNOŠIJA**

Ericsson Nikola Tesla d.d.

### **MATEA KOLENDIĆ**

Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske  
[matea.kolendic@min-kulture.hr](mailto:matea.kolendic@min-kulture.hr)

U prvom dijelu radionice predstaviti će se ciljevi, aktivnosti i dosadašnji rezultati projekta e-Kultura: digitalizacija kulturne baštine na nacionalnoj razini. Predstaviti će se središnji sustav trajne pohrane, nacionalni agregator, portal e-Kultura te e-usluge koje su uspostavljene u projektu. U drugom dijelu radionice prikazat će se aktivnosti i rezultati provedbe projekta u NSK i drugim knjižnicama. Prikazat će se modeli uključivanja knjižnica u središnji sustav, pojasnit elemente metapodataka koji su nužni za dostavu na portal e-Kultura i u Europeanu te dati detaljniji prikaz metapodataka za označivanje autorskopravnog statusa. Predstaviti će se:

1. Upute za pripremu kulturne baštine za digitalizaciju,
2. modul za praćenje radnog procesa digitalizacije građe i njegova uloga u procesu trajne pohrane,
3. način integracije podataka NSK u središnji sustav e-Kultura,
4. uloga NSK kao domenskog aggregatora metapodataka.

**KLJUČNE RIJEĆI:** digitalizacija, e-Kultura, knjižnice, trajna pohrana.

**KEYWORDS:** digitisation, e-Culture, libraries, long-term preservation.

# **SUVREMENI OBLICI PISMENOSTI 21. STOLJEĆA**

## **OTVORENA ZNANOST**

**Specijalne i visokoškolske knjižnice  
kao partneri u organizaciji projekata građanske  
znanosti**

**Special and academic libraries as partners in  
organization of citizen science projects**

**DOLORES MUMELAŠ, knjižničarka**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu  
[dmumelas@nsk.hr](mailto:dmumelas@nsk.hr)

**DORJA MUČNJAK, knjižničarska savjetnica**

Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu  
[dmucnjak@nsk.hr](mailto:dmucnjak@nsk.hr)

U projektima građanske znanosti mogu sudjelovati sve vrste knjižnica, s ciljem popularizacije znanosti i promicanja uloge knjižnica u znanosti. Svjetska praksa pokazuje da partnerstva različitih vrsta knjižnica u zajedničkoj organizaciji projekata građanske znanosti mogu poboljšati kvalitetu takvih projekta i učiniti ih vidljivijima. Specijalne i visokoškolske knjižnice imaju sličnosti u knjižničnom poslovanju, no i razlike u pogledu fonda i vrste korisnika kojima su namijenjene. Upravo te razlike mogu biti dobitna kombinacija za organizaciju zajedničkih projekata građanske znanosti. Na početku radionice polaznike će se ukratko upoznati s konceptom građanske znanosti i ulogama specijalnih i visokoškolskih knjižnica u njezinu promicanju. Zatim će sudionici uz vodstvo moderatora, u obliku open

*knowledge cafea* (kafića otvorenog znanja) razmjenjivati iskustva. Sudionici će promišljati i komentirati određene organizacijske aspekte potencijalnih projekata građanske znanosti koji će biti vizualno prikazani na papirima. Uz pomoć moderatora, na temelju razmijene ideja, sudionici će osmislići suradnički projekt građanske znanosti. Cilj radionice je potaknuti promišljanje knjižničara specijalnih i visokoškolskih knjižnica o mogućnostima koje njihova knjižnica može ponuditi za promicanje građanske znanosti, načinima povezivanja s korisnicima i lokalnom zajednicom, te suradničkoj organizaciji projekata građanske znanosti.

**KLJUČNE RIJEČI:** građanska znanost, *open knowledge cafe*, specijalne knjižnice, suradnja, visokoškolske knjižnice.

**KEYWORDS:** academic libraries, citizen science, open knowledge cafe, partnership, special libraries.

## **EBSCO**

### **EBSCO i GOBI Library Solutions**

**ŠTĚPÁN PETRUŠ**

**Regional Sales Manager - Subscriptions/Book services**

**EBSCO Information Services**

[spetrus@ebsco.com](mailto:spetrus@ebsco.com)

U ovom izlaganju prezentirat ćemo GOBI te opcije naručivanja knjiga. S više od 14 milijuna tiskanih knjiga i skoro 2 milijuna elektronskih knjiga, GOBI Library Solutions je kao vodeći dobavljač elektronskih i tiskanih knjiga izvrstan izbor za vašu knjižnicu i korisnike, kako za pretraživanje i naručivanje knjiga, tako i za daljnji rad s njima. Možete izabrati između više od 20 vodećih platformi s elektronskim knjigama, uključujući "DRM-free" elektronske zbirke s vašom preferiranom kombinacijom tiskanih knjiga i akvizicijskih modela elektronskih knjiga. Također možete kontrolirati duplike u formatima / platformama. GOBI nudi i prilagođenu MARC katalogizaciju te usluge fizičkog procesuiranja, elektronsko izdavanje računa i izvješća o knjižničnim aktivnostima, kao i neometano povezivanje s glavnim dobavljačima knjižničnih sustava. Putem jednostavne mobilne aplikacije omogućen je "online" i "offline" pristup.

**KLJUČNE RIJEĆI:** e-knjige, GOBI Library Solutions, mogućnosti naručivanja knjiga, tiskane knjige, zbirke knjiga.

**KEYWORDS:** book collections, book ordering options, e-books, GOBI Library Solutions, printed books.

**EBSCO: Vaš partner za elektroničke izvore**

**EBSCO: Your partner for electronic resources**

**MONICA FALASCHI, Regional Sales Manager**

EBSCO Information Services

[vbradas@ebsco.com](mailto:vbradas@ebsco.com)

**VALERIJA BRADAŠ, Account Executive**

EBSCO Information Services

[mfalaschi@ebsco.com](mailto:mfalaschi@ebsco.com)

EBSCO Information Services je jedan od vodećih dobavljača e-izvora za knjižnice u cijelom svijetu. U ovoj prezentaciji će biti predstavljene vodeće EBSCO elektroničke baze podataka – Academic Search Ultimate, Business Source Ultimate, Medline Ultimate i CINAHL Ultimate koje studentima, istraživačima i stručnjacima nude vrijedan akademski recenzirani sadržaj s fokusom na multidisciplinarnе, poslovne i ekonomski te medicinske teme. Osvrnut ćemo se na različitost sadržaja i vrsta izvora uključenih u spomenute baze podataka, te na posebne značajke baza podataka. U drugom dijelu fokusirat ćemo se na EBSCO platformu za nabavu e-knjiga, EBSCOhost Collection Manager.

**KLJUČNE RIJEĆI:** baze podataka s punim tekstrom, e-knjige, EBSCOhost Collection Manager, elektronički izvori, multidisciplinarni sadržaji.

**KEYWORDS:** EBSCOhost Collection Manager, e-books, electronic resources, full-text databases, multidisciplinary content.

S P O N Z O R I

## PLATINASTI SPONZOR

# EBSCO



### Štěpán Petruš

Regional Sales Manager - Subscriptions/Book services  
EBSCO Information Services  
[spetrus@ebsco.com](mailto:spetrus@ebsco.com)

### Monica Falaschi, Regional Sales Manager

EBSCO Information Services  
[vbradas@ebsco.com](mailto:vbradas@ebsco.com)

### Valerija Bradaš, Account Executive

EBSCO Information Services  
[mfalaschi@ebsco.com](mailto:mfalaschi@ebsco.com)

EBSCO Information Services transforms lives by providing relevant and reliable information when, where and how people need it. EBSCO is committed to maintaining our role as an industry leader in the provision of quality research content, search technologies and delivery platforms. Through vision, action, innovation and a commitment to continuous improvement, EBSCO invests in the business to ensure the long-term growth of products and services for customers. Currently, EBSCO is the global leader in the provision of diversified information services. We offer premium content, not only through journal and magazine subscriptions, but also through bibliographic and full-text databases, digital archives, e-books, readers' advisory, evidence-based clinical decision-making tools and more. As a leading technology company, EBSCO also offers a suite of feature-rich platforms and tools for building and administering information collections, analyzing usage, integrating with library systems and delivering content to end users.

Overall, EBSCO's primary business lines include:

- EBSCONET journal subscriptions and management
- EBSCOhost online databases
- EBSCO eBooks
- GOBI Library Solutions from EBSCO (for academic print and e-book acquisitions)
- Flipster digital magazines
- LearningExpress skill-building, test prep, student and career resources
- Library consulting with Professional Services
- Licensed, secondary databases
- NoveList readers' advisory solutions
- Point-of-care and clinical decision support tools
- Software-as-a service, including EBSCO Discovery Service
- Stacks for website design and content management
- FOLIO Services from EBSCO (implementation, hosting and support for the FOLIO OS-LSP)
- OpenAthens authentication support .

## ZLATNI SPONZORI



Home to leading research, education  
and library solutions, including  
**ProQuest™, Ex Libris™ and Innovative™**

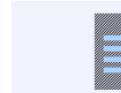


**ELSEVIER**



### Digital Commons™

Serving your institution's  
diverse needs,  
simply & seamlessly



<5.0 million  
full-text OA articles



>1.0 billion  
downloads



>2,300

journals



<600  
institutions worldwide

Digital Commons is a state-of-the-art institutional repository solution with integrated professional-grade publishing and faculty profiles tools so you can openly publish, manage and showcase the full spectrum of your institution's research, scholarship and expertise.

#### Show the world what sets your institution apart



Secure, scalable, cloud-hosted  
— with no IT investment

Spend more time on growing your IR  
content rather than on maintaining it.  
• we handle all platform upgrades  
& maintenance  
• unlimited, secure storage of all file sizes  
& types, including datasets, 3D Images  
& multimedia  
• best-in-class search engine  
optimization (SEO) to ensure your  
content is highly ranked & discoverable  
on search engines such as Google,  
Google Scholar & Bing  
• reliable performance with 99% uptime



Dedicated consultation &  
strategic guidance

With over 20 years' experience we know  
what you need to succeed.  
• dedicated technical support to help  
you scale up quickly  
• free, ongoing training & advisory services  
for administrators & journal editors  
• custom site design & journals  
branding, plus annual redesigns



Get more with the  
Smart IR

Digital Commons increases efficiency  
and impact through:  
• automatically populating your IR  
with metadata harvested directly  
from Scopus  
• integrating PlumX Metrics into your  
IR dashboard  
• using our Outbound API to pull your IR  
data into your faculty reporting system  
or for text-mining purposes  
• accurate, visually compelling analytics  
to prove global readership & influence



Read our blog [bepress.com/community-news](http://bepress.com/community-news)  
to keep up-to-date with our ever-evolving product roadmap.

# underline



The screenshot shows the homepage of the underline platform. At the top, there's a navigation bar with links for 'About', 'Mission', 'underline Events', 'underline Science', and 'Added Value'. Below the navigation, there's a large purple header section with text about their mission to digitize scientific knowledge through video, reaching global audiences. It features a quote from Alex Lazic, CEO, and lists recent events like AAAS 2022, ENNLP 2022, IEEE IZOD 2022, and AACI-ICNLPI. A circular callout highlights their first hybrid event in March 2022 with statistics: 23 workshops, 54 oral sessions, 2796 lectures, 1300 posters, 348 guest speakers, 500 people on site, 4000 attending virtually, and 2379 ENNLP 2022 papers available in preprint Science. Another callout discusses digital literacy of groundbreaking research featuring over 200 curated and aggregated videos of lectures and presentations from top scientific and medical conferences, with links to proceedings, posters, and more. The 'underline Science' section shows 29,503 lectures from world's best events. The 'Added Value' section highlights a platform for researchers with features like linked DOIs, ICAG 2.1AA standards, MARC records, and searchable transcripts. The 'Featuring' section lists notable speakers from institutions like Oeste University, University of Paris Descartes, University of Colorado at Boulder, University of Michigan, University of Illinois Urbana-Champaign, Carnegie Mellon University, Technical University of Munich, and Harvard University. A QR code is at the bottom left.

Reklama za knjižicu na poveznici <https://drive.google.com/file/d/1WKZUXZA-xZHH-uNSPKipAQNudNIjrUhG/view?usp=sharing>

# LEXPERA®



# LEXPERA®

# IUS-INFO®

## SPECIFIKACIJA USLUGE IUS-INFO

Portal IUS-INFO jedinstven je pravni portal s pregledno razvrstanim i jednostavnim za pretraživanje sveobuhvatnim pravnim sadržajem. Korisnicima omogućava lako i brzo pretraživanje te dobivanje informacija koje se temelje na važećim pravnim propisima u Republici Hrvatskoj. Bitne su prednosti sustava IUS-INFO, ponajprije, u brzom i kvalitetnom pretraživanju podataka te u povezanosti između pojedinih dokumenata, što korisnicima omogućuje značajnu uštedu vremena i fokus na druge zadatke.

## OSTVARIVANJE PRISTUPA, SADRŽAJ SUSTAVA

Pristup znači prijenos i prikaz potrebnog sadržaja putem interneta pomoću korisničkog imena i lozinke s radnog mjesta ili vanjskih lokacija (daljinski pristup). Pristup korisniku omogućen je 24/7/365. Svaki pojedinačni korisnik zaprima osobno korisničko ime i zaporku koji su vezani uz službenu adresu e-pošte, a služe za ostvarivanje pristupa sustavu. Sustav omogućuje svim korisnicima da istovremeno rade (simultani pristup). Sadržaj sustava je na hrvatskom jeziku, s izuzetkom stranih pravnih izvora. Sustav se ažurira svakodnevno.



**CNKI Express**  
**China Knowledge Portal**

Croatian National Trial Period: Present-Dec. 31, 2023

<b>China Academic Journals</b> 90% of academic journals published in China	<b>China Core Newspapers</b> 634 titles of core newspapers officially published in China	
<b>China Yearbooks</b> Authoritative facts and statistics of national and regional significance in China	<b>China Reference Works</b> Over 12,000 works from over 300 China's leading publishers	<b>AcademicReference</b> English resources that reflect China's research progress across natural and social sciences

Friday June 2 at the 13.30-14.30 session in Hall II,  
Your gateway to China academic resources and a little **gift** from China!



## GENERAL INFORMATION

### WHY CEEOL?

Access to native language sources from and about Central, East, and Southeast Europe's humanities and social sciences by seamless search of and access to journal articles, eBooks and Grey Literature documents.

### Updated daily, CEEOL offers access to

- 2,700+ journal titles from more than 1,400+ international publishers with 880,000+ indexed and archived articles and a monthly growth by 4,000+ articles
- Search by content, author, title, series, publisher, ISSN, ISBN or key words, or use Advanced Search
- Refine results by source type, year, language, author, and use virtual keyboard for diacritics
- Access the full-text content (articles, eBooks, chapters, Grey Literature)
- Discovery and Linking Collaboration with Google® and GoogleScholar®, Primo®, Alma®, Summon® (Clarivate), EBSCO Discovery Services®, OCLC, TDNet, Wikipedia Library®
- Journal evaluation by Clarivate®/ Web of science®

### For Institutional Users

- Convenient access based on IP authentication
- No simultaneous user restrictions

### For Independent Researchers

- Convenient access to documents
- Easy and secure purchase (Micro-Payment via PayPal)
- Personal archive of purchased content

For more information, please contact us at [subscriber.support@ceeol.com](mailto:subscriber.support@ceeol.com)

[www.ceeol.com](http://www.ceeol.com)



Intelligent Security & Building Solutions



 **tenzor**  
Hrvatska SBS

- Stvaramo trendove u knjižnicama**
- Automatizacija
  - Knjižnica 24/7
  - RFID rješenja
  - Beskontaktni autonomni
  - Centralni sustav upravljanja
- ▼
- Povećanje zadovoljstva korisnika - "sloboda" & neovisnost
  - Poboljšanje korisničkog iskustva
  - Optimiziranje procesa
  - Rasterećenje knjižničnog osoblja

Tenzor Hrvatska SBS d.o.o.,  
Čebin 39, Buzin, HR-10010 Zagreb, Croatia  
T.: +385 1 6604 320 | E.: info@tenzorsbs.hr



## SREBRNI SPONZORI



 MICROBOX



## NAPREDNA RJEŠENJA ZA DIGITALIZACIJU



Inovativne aplikacije za vođenje procesa digitalizacije osiguravaju stvaranje svih potrebnih formata slika i podataka uz detaljno dokumentiranje procesa u skladu sa standardima, regulativom i specifičnim zahtjevima korisnika.



 MICROBOX



  
copyservis@copyservis.hr



Kupnja knjiga,  
opušteno i bez briga na

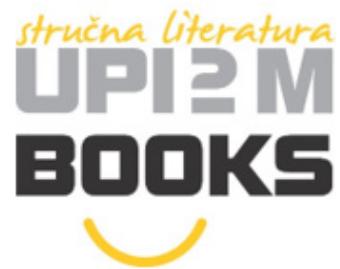
**Mojakniga.hr**



KATARINA ZRINSKI



Moslavačka 9 • Varaždin • Tel.: +385 42 241 000  
e-pošta: prodaja@mojakniga.hr



## O NAMA

**UPI2M BOOKS** je knjižarska, nakladnička i distribucijska tvrtka iz Zagreba prisutna na tržištu od 2005. godine. Do sada smo ostvarili suradnju s brojnim institucijama i tvrtkama kojima kontinuirano osiguravamo nabavu stručne literature i periodike iz svih područja: prirodne znanosti, tehničke znanosti, biomedicina i zdravstvo, biotehničke znanosti, društvene znanosti, humanističke znanosti, umjetničko područje, interdisciplinarna područja znanosti, interdisciplinarna područja umjetnosti.

STRUČNA  
LITERATURA  
NA DOHVAT RUKE

JEDNOSTAVNO  
I UČINKOVITO

PONUDA KREIRANA  
PREMA VAŠIM  
POTREBAMA

RAZNOLIKOST  
ODABIRA

STRUČNA LITERATURA  
**UPI2M**  
**BOOKS**



**UPI2M BOOKS**  
a/ Medulićeva 20, Zagreb  
t/ +385 1 4921389  
f/ +385 1 4921390  
e/ info@upi2mbooks.hr  
w/ www.upi2mbooks.hr  
w/ www.strucnaliteratura.hr

## BRONČANI SPONZORI



The screenshot shows the homepage of the Info-kod website. At the top, there is a navigation bar with links: 'Proizvodi i rješenja', 'Akcije', 'Reference', 'O nama', 'Novosti', 'Podrška', and 'Kontakt'. Below the navigation bar, there is a large banner with a woman smiling and the text: 'Info-kod je najbolji izbor za RFID i bar kodove'. The banner also features a barcode and an RFID chip. To the right of the banner, there is a section titled 'RJEŠENJA' showing a woman using a smartphone. Below the banner, there are several product sections: 'PROIZVODI' (with a printer image), 'AKCIJE' (listing 'Zebra ZT220' and 'Zebra ZXP1'), and 'NOVOSTI' (listing '24.12.2013. Zebra ZXP1'). Each section includes a brief description and a small image.



Robert's d.o.o. je agencija specijalizirana za nabavu domaće i strane literature s posebnim naglaskom na znanstvenu literaturu (knjige, periodika, e-knjige).

Iza nas je 20 godina poslovanja i skupljanja iskustva što nam omogućuje da vaše narudžbe ispunjavamo na vrijeme i po povoljnim uvjetima nabave.

Obratite nam se s povjerenjem,

Robert's d.o.o.  
Bihaćka 2a  
21000 Split  
Tel: 021/315492  
e-mail: info@roberts.hr

**SPONZORI STANKE ZA KAVU**

**WILEY**



**WILEY**

**Increasing your institutional research impact**

**Best-in-Class Collections**  
Wiley offers a diverse, strong, and growing portfolio of 1,500+ journals across all major areas of research.

[wileyonlinelibrary.com/journals](http://wileyonlinelibrary.com/journals)

**Supporting Open Access**  
Wiley is committed to an open access future. In total, 89% of our journals offer an open access publishing option.

[wileyopenaccess.com](http://wileyopenaccess.com)

To learn more, please contact your account manager or email [libraryinfo@wiley.com](mailto:libraryinfo@wiley.com)



**MDPI** is a publisher of fully peer-reviewed, Open Access journals with a focus on robust and rapid editorial processes. Our aim is to ensure that high-quality research is verified and made available to the research community as quickly as possible. MDPI stands at the forefront of the Open Access movement, having launched its first online journal *Molecules* in 1996. Today, MDPI is a leader in Open Access and publishing more than 400 journals across all research disciplines.

MDPI's Institutional Open Access Program (IOAP) supports and engages with over 850 institutions and societies from around the world, with the aim of supporting members with access to MDPI's submission system, publication data and administrative processes relating to Article Processing Charge (APC) management. MDPI is dedicated to providing free access to the latest research, and strives to work with our institutional partners around the world in order to achieve this mission.

**Keywords:** open access; publishing; institutional partnerships



# LibKey

## Article-level intelligence and Expert AI Source Selection

Reinventing linking from the ground up. Fast, reliable, and informed linking to full text from any point of discovery

More information contact [info@thirdiron.com](mailto:info@thirdiron.com)



Letak je dostupan na poveznici: <https://drive.google.com/file/d/17ojvSSS3bYhmV0wZVkeGM61D9az41Nje/view?usp=sharing>



We work with educators and institutions to support learner needs and deliver measurable results, enabling students everywhere to fulfil their potential.

Use the QR codes to find out more about our services.

VitalSource

Explore

A new modernised experience for digital content delivery for libraries.



P Pearson | MyLab | Mastering

The world's leading collection of online homework, tutorial and assessment products, designed with a single purpose in mind: to improve the results of all higher education students, one student at a time.



Channels through MyLab&Mastering  
Get exam ready with thousands of concept videos and practice problems tailored to your course.



P Pearson | Revel

Revel delivers an engaging blend of textbook material, author content, multimedia, and assessment.



Contact

Marina Mudrenović

[marina.mudrenovic@pearson.com](mailto:marina.mudrenovic@pearson.com)



## **SPONZORI ZBORNIKA 18. DANA SPECIJALNIH I VISOKOŠKOLSKIH KNJIŽNICA**



Sponzor  
Zbornika 18.  
dana specijalnih  
i visokoškolskih  
knjižnica



**DIGITALNO.**  
EKONOMIJA. FINANCIJE.  
MARKETING. MENADŽMENT.  
LJUDSKI POTENCIJALI. ETIKA.  
ODNOSI S JAVNOŠĆU. PRAVO.  
MEĐUNARODNI ODNOSI.

**ebook024**  
internet knjižara

Letak je dostupan na poveznici:

[https://drive.google.com/file/d/18cM\\_40yIGUertor55bV4uz7dxxMBDQoC/view?usp=sharing](https://drive.google.com/file/d/18cM_40yIGUertor55bV4uz7dxxMBDQoC/view?usp=sharing)